

SAMUELI TAKADA KAAKU

Samuēli 1:1-7:17

Solu 8:1-15:35

Solu kōn Daudao 16:1-31:13

Elekana kōn a gbēn

¹ Gōgbē kee kú Rama, Eflaimu b̀usu gusĩsĩdeen. Zufu boriime, à tón Elekana, Yeroamu néme. Eflaimu borii kè wè bene Zufu pì bé à Tohu ì, ben Tohu Eliu ì, ben Eliu Yeroamu pì ì.

² Elekana nɔɔɔ vĩ mèn plaa, à káaku tón Ana, à plaade tón Penina. Penina bé à nénɔ vĩ, Ana sɔɔ e né iro.

³ Wè kōn wèo gōgbē pì è bɔ a wéte guu à gá dɔnzi ke Dii Zikpedene zaa Silo à saa oa. Eli négōgbē mèn plaaanɔ Jfini kōn Fineasio kú gwe Dii gbàgbārinɔ ũ.

⁴ Gurɔɔ kè Elekana saa ò, è à nòbɔ kpá a naɔ Peninaa kōn à négōgbēnɔ kōn à nénɔgbēnɔ ní píngi,

⁵ ben è à leo plaaa kpá Anaa kè à yezi yānzi, baa kè Dii à kè pāaa ũ.

⁶ À gōaanɔ pì sɔ, ègō à faboo kè à kuu pāaa ũ yānzi, le à à nòse feene.

⁷ Len ègō keene le wè kōn wèo. Tó Ana gàa Dii kpé guu, à gōaanɔ pì è à fabo, ben è sɔ dɔ ai à fua à pò ble.

⁸ Ben à zā è à lá: Ana, bó bé à n le née sɔ dɔɔ, ben n gi pò blezii? À kè dia n nòse yàka? Má denne négōgbē mèn kurilaroo?

⁹ Zíkea kè aɔɔ kú Silo, aɔ pò blè wà yàa, sa'ori Eli vēena kítaa Dii kpé kpēle, ben Ana fèc

10 kōn nòseyakana bítao, à wée kè Diia kōn óo dɔɔ maamaa.

11 Ben à lù sè Diine à bè: Dii Zìkpede, ò tó mamoma n zòbleri yā dɔngu! Ñ ma wēnda gwa! Tó ma yā e sānguro, bensō n ma gba nэгōgbē, mé à kpámma n pó ũ ai à wēndi lén, gē é na à mìa zikiro.

12 Kè à wéekena Diia pì e yāaaro, ben Eli e à lé tàasi kē.

13 Ana e adua pì kē a swè guu, à lé bé èe kē zúgizugi, èe yā o à bò a lén gbēkee mào. Eli e daa wēe e à deeme,

14 ben à bène: Wēe égō n de ai bɔreme? Ñ mi kē wēea.

15 Ben Ana wèàla à bè: Èe ke lenlo Baa! Nɔgbē pɔsiadeen ma ũ, mée wēe ke í gbāa ke miro. Mée ma yā'ɔammanɔ oo Diineme.

16 Ñton mamoma n zòbleri die nɔgbē pāpādee ũro. Ma nòse kè yāka kōn ma kuuna bídi guuo bé à tò mée wée kē gura kè ai tia.

17 Ben Eli bène: Ñ tá kōn aafiao. Isarailinɔ Luda n gba pó kè n wée kèa.

18 Ben Ana bè: Ñ tó mapi n zòbleri yā kánne. Ben à tà à pó blè à uu wère.

Samueli ina

19 Kè guu dò, aɔ fēe ide'ide aɔ gāa wà dɔnzi kè Diine. Ben aɔ èara wà tà ní be wéte zaa Rama. Kè Elekana dàe kōn a naɔ Ana, à yā dò Diin.

20 Guro beean à nò si à né ì gōgbē ũ, ben à tó kpàne Samueli, zaake à bè: Ma à wée kè Diiname.

21 Ben Elekana fēe kōn a bedeeno ní píngi, aɔ èara wà gāa saa kè wè o wè kōn wèo o Diia, aɔ lù kè aɔ sène fīa bo.

²² Mɔde Ana e gáro. À bè a zāne: Tó né pì kè, ben mé gá à ɔɔa Diine, eégɔ kú gwe guro píngi.

²³ Ben à zā bène: Lán à kènne maa nà ò kè. Ò tó ai à kè. Dii tó yā pì kè. Ben nɔgbè pì a né gwà ai à gaa à kè.

²⁴ Kè à kè, ben à à sè à gaa Dii kpén zaa Silo kɔn zùsware wè aagɔɔo kɔn wísitio konko do kɔn geepiwèeò tùu do. Né pì kè gɔkpare ũ.

²⁵ Kè aɔ zùswaree pì kòto kpà, ben aɔ gaa kɔn né pìo Eli kiia.

²⁶ Ben Ana bène: Baa, ò gaafaa kemè! Kɔn n kuunao mámbè nɔgbè kè ze mée wée kee Diia n wáa gura kè ũ.

²⁷ Né kèkiin ma wée kè Diia, ben à ma gba pò kè má gbèkaa pì.

²⁸ Beee yānzin ma mɔ à kpá Diiazì, le àgɔ kuu à pò ũ ai a wèndi lén. Ben aɔ dɔnzi kè Diine gwe.

2

Ana aduakena (Luk 1:46-55)

¹ Ben Ana adua kè à bè:
Ma nòse e yáa ɔɔ Diia,
ma mì da'iana Dii yānzi.
Mée woo kaa ma ibeenɔa,
ma pɔɔ kè nna, kè à ma mì sì.

² Gbèkee kú adona lán Dii bàro,
gbèkee kuu lán à bàro,
gbèsi kee kuu lán wa Luda bàro.

³ Àton yā bɔe kɔn yɔnkɔɔoro,
àton tó wadayā bɔ a lénlo,
zaake Dii Ludan yādōri ũ,

àmbe è wa yākenano yō à gwa.

⁴ Gōsagbāaano sá è'è,
mòde gbē funano gbāa asaa dò ñ pii.

⁵ Gbē kāna e a zīnda aya kēē póblee yānzi,
mòde nōaa e gbē kè èè à de yāa de dōro.

Pāaa né ì mèn swēēplaa,
mòde népari'iri gō wēnda.

⁶ Dii bé è tó gbē ga,
bensō è tó gbē gō kuu.

Àmbe è tó gbē gē būsū guu,
bensō è gē vu.

⁷ Dii bé è mó kōn takaasio kōn kuuna nnaao,
è ò tō gbēkeno, è gbēkeno sé lezī.

⁸ È wēndadeeno bō būsutitin,
è takaasideeno bō tubura.
È ñ vēē gu dōnkōn kōn kīneno,
è tó aō kpata ble kōn gakuio.

Zaake tōtē kāsāpēekiino né Dii pōme,
ben à anduna kàea.

⁹ È a gbēno gbápēeki dākpañne,
è zaakerino dúgu zō gusiaan.
Gbēke é fō à oōii ne kōn a zīnda gbāaaoro.

¹⁰ Dii é a ibēeno ú ló,
eé pata a ibēeno zaa musu,
eé yākpae keño ai anduna lézekiia.
Eé gbāaa kpá kīna kè à kàa,
eé gbē kè à sè pì mì da ía.

¹¹ Ben Elekana tà a be wéte zaa Rama, ben négōgbē
pì gō, èè zīi kēē Diine kōn sa'ori Elio.

Eli négōgbēno

¹² Eli négōgbēno né né pāsīno, aōè Dii daro.

13 Yá kè sa'ori pìno è keínen yè. Tó gbě saa ò, gurɔɔ kè èe nòbo pì fufu kee, sa'ori iba ke è mó kɔn saka gbádá aagɔdeeo kūna.

14 Ben è pee taa guu ke oroo ke mò'oroo, ben sa'ori è pɔ kè saka pì bòo sé a pɔ ũ píngi. Len aɔè ke Isaraili kè aɔ mò Silonone le n píngi.

15 Baa ai wàgɔ gá nòbo kpá téa à nɔsi yáa, sa'ori iba ke è mó à be gbě kè saa ò pìne: N nòbo kpá sa'oria à kpá téa, zaake eé we à nòbo fufukena símmaro, sé à búsu.

16 Tó gbě pì bène é nòbo kpá téa gĩa a nɔsi yáa, gbasa pɔ kè à yezi à sé sa, ben iba pì è be: Auo! N kpáma gɔɔ! Tó n gi, mé bo kɔn gbáaa.

17 Gɔkpare pìno durun kè bíta Diine maamaa, zaake aɔe kya kaa à sa'onɔbɔmme.

18 Négbě Samueli sɔ ègɔ zĩ kee Diine kɔn dansiki utao dana.

19 À da è uta gyaba néngo zɔne. Tó èe mɔɔ saa o kɔn a záo wè kɔn wèo, ben è móone.

20 Eli è sa maaa o Elekanane kɔn a nɔɔ pìo à be: Dii n gba né dɔ kɔn n nɔɔ pìo, né kè à à wée kè ben à kpà Diia pì gɛe ũ. Ben aɔè tá n be.

21 Ben Dii aubarika dà Anan, à èara à né ì mèn sɔɔro, gɔgběno gɔɔn aagɔ, nɔgběno plaa. Négbě Samueli sɔ e bíta kũu Dii zĩ.

22 Eli zi kũ kótokoto, à yá kè a néno e kee Isarailinone mà píngi kɔn lán aɔè dae kɔn nɔgbě kè aɔègɔ zĩ kee dakɔreki kuta kpeeleno nà.

23 Ben à n lá à bè: Bó bé à tò ée yá kee lee? Má mà baade píngi e a yázaakena oo.

24 Àton ke lero ma néno! Baaru kè má mà kè èe daagula Dii gběno té pì maaro.

25 Tó gbě durun kè a gbědaaanε, Luda é à yā gōgō, mōde tó gbě durun kè Diine, dé bé éé agbaa kpáne? Ben aō gi ní de yā mazi, zaake Dii zè kōn ní dεdεna yāomε.

26 Négōgbě Samueli sōo e bíta kūu èe kaara. Ègō nna kōn Diio kōn baade píngio.

Àisi zaa dōna Eli bεdeenᵋ

27 Ben Luda gběke mō à bè Eline: Dii bè, gurōo kè n dezi Aruna bεdeenᵋ e zò blee Firi'aunanε zaa Igipiti, a bō a mōnzi tētētē,

28 Isaraili boriino té píngi n dezi Arunan á sè a gbàgbāri ũ. Ben à a gbāgbā, à tuaetiti kàare tén kōn sa'o'utao dana. Dii bè, a sa'opo kè Isarailino è kpáta kpà à boriinoᵋa píngi.

29 Dii bè, bó bé à tò èè a sa'onᵋoᵋ zō kōn gbáo kōn gbaa kè á diε aō mōoare a kpé guuo? À bè, bōyānzi nεè n nénᵋ diε dεalazi, ben ée mē kpaa kōn a gbě Isarailino sa'onᵋoᵋ maaao?

30 Beee yānzi Dii Isarailino Luda bè, á diε yā n boriino kōn n dezi boriino bé wàgae a gbāgbā ai gurō píngi, mōde tia ée we beeezi dōro. À bè, gbě kè à a kpe dàn é bèε líne, gbě kè kya kàaguun é ke pó ũro.

31 Nè ma! À bè, gurōke é mó, é n bε gbāaa símma kōn n de bε pōo. Mare zi ke égō kú n ua dōro.

32 Né nawēa e a bε. Baa tó a aubarika pìsi Isarailinoᵋa ní píngi, mare zi ke égō kú n uaro ai gurō píngi.

33 N uadeenᵋ é gaga zégbān ní píngi. N gbě kè ée à bō a gbāgbāzīnloo é tó n wée wo kōn sō dōo, n pōo é sia kū.

34 N né g̃õn plaa Ɔfini k̃õn Fineasio é gaga gurɔ d̃õnkɔ zĩ aɔ plaa n̄ píngi. Beee égɔ dennε sèeda ũ kè yā kè á ò é ke píngi.

35 Dii bè, é gb̃ε sé sa'ori náanεdee ũ, eé a pɔyeziyā ke lán á yezi nà. É à boriinɔ gba gbāaa gíngin, eégɔ zĩ keε kína kè é káne ai gurɔ píngi.

36 N borii kè aɔ g̃õnɔ é mó wà kúε kenε ɔ ke burɛdi yānzi aɔ be: N̄ sa'ori zĩ ke dawε wà ke, le wà pɔ féte e wàgɔ blee.

3

Dii lézuna Samuelizi

1 Négɔgb̃ε Samueli e zĩ keε Diine Eli ɔzĩ. Gurɔ beea Dii yā è su gb̃εa kpakpaaro, ben wéεgupu'ena kuu pariɔ.

2 Zĩkea Eli daena a daekia. À wéε bùsa, èe guu ee maamaa d̃ɔro.

3 Samueli daena Dii kpén, guu kè Luda àkpati kún. Luda fitia e ga kòro.

4 Ben Dii lé zù Samuelizi. À wèàla à bè: Mae kè!

5 Ben à bàa lè à gàa Eli kiia à bè: N lé zùmazin yó? Mae kè. Ben à bènε: Méε lé zunziro. N̄ gá daε. Ben à èara à gàa à dàε.

6 Dii èara à lé zùzi dɔ, ben à èara à gàa Eli kiia à bè: N lé zùmazin yó? Mae kè. Ben à bè: Ma né, méε lé zunziro. N̄ gá daε.

7 Samueli s̃ɔ Dii d̃õ gĩaro, Dii yā e sua kòro.

8 Dii èara à lé zùzi à gèn aagɔdeeo, ben à f̃εε à gàa Eli kiia dɔ à bè: N lé zùmazin yó? Mae kè. Ben Eli d̃õ sa kè Dii bé èε lé zuu g̃ɔkparε pizi.

9 Ben à bène: Ìn gá dae. Tó à lé zùnzi sa, ìn be: Ìn yā o Dii, n zòbleri swā dō. Ben Samueli gāa à dàe a daekiia.

10 Dii mò à zè gwe, à lé zùzi lán yā pò bà à bè: Samueli! Samueli! Ben Samueli bè: Ìn yā o Dii, mamoma n zòbleri ma swā dō.

11 Ben Dii bène: Ìn ma! Mé yā ke Isarailinò té, gbē kè à à baaru mà é keke à swā wēmē.

12 Gurò beea mé àisi kè má kpà Eli bedeenzi ke pínghi zaa à daenaai à mīdenaa.

13 Ma bène mé tó yā gae wí à bedeenzi musu ai gurò pínghi à zaaa kè à à yā dō yānzi. À nēno n zīnda kpe bō, ben èe gínnero.

14 Beee yānzi ma la dà Eli bedeenzi yā musu ma bè: Sa'ona ke gbadana é Eli bedeenzi taari kēmīma zikiro.

15 Samueli dàe ai guu dō, ben à Dii kpé gbàno wèwē. À wéegupu kè à è ona Eline vīa vī.

16 Ben Eli à sìsi à bè: Samueli ma né! À wèàla à bè: Mae kè!

17 Ben à à là à bè: À bènne diame? Ìnton yā pì utemero. Tó n yā kè à ònne ke ùteme, Luda yā kenne pāsīpāsī.

18 Ben Samueli yā pì tōkēne pínghi, èe à ke utemero. Ben Eli bè: Diin à ũ. Lán à kēne maa nà à ke.

19 Samueli e bíta kūu, bensō Dii kúo. Èe tó yā kè à ò lèe páro.

20 Ben Isaraili kè aō kú zaa Dani ai Beṣebanō dō n pínghi sa kè Samueli né Dii annabime yāpura.

21 Dii ègō bō àgō mō Samuelizi zaa Silo, guu kè à a zīnda òḍanēn káaku. È yā one, ben Isarailinō e à yā maa n pínghi.

4

Filisitininɔ Dii àkpati sina

¹ Isarailinɔ bɛe aɔ gàa Filisitininɔzi z̄lɔ. Aɔ bùra kàe Ebeɛza, Filisitininɔ s̄ɔ kú Afeki.

² Filisitininɔ z̄l'ɔ pòro aɔ gàao Isarailinɔzi. Kè z̄l gbãa kù, ben Filisitininɔ Isarailinɔ blè aɔ n̄ dede z̄llan gwe lán ḡɔn bɔɔ siiḡɔ taka bà.

³ Kè Isarailinɔ sù n̄ bùran, aɔ gb̄ensinɔ bè: Bóyānzi Dii tò Filisitininɔ wa ble z̄lɔ gb̄aazi? Wà gá wà Dii bà kuunawao àkpati sé zaa Silo wà suo àḡɔ kúwao, ɛ àgae wa bɔ wa ibeɛnɔ ɔz̄i.

⁴ Ben aɔ gb̄enɔ z̄l Silo aɔ gàa wà Dii bà kuunaño àkpati sè wà sùo. Àmbe Dii Z̄l̄kpɛde kiblekita ũ kerubunɔ dagura. Eli né ḡɔn plaaanɔ ɔfini k̄ɔn Fineasio kú k̄ɔn àkpati p̄io gwe.

⁵ Kè wà kào Isarailinɔ bùran, aɔ v̄l̄ k̄ɔn p̄onna wiio n̄ p̄ingi ai t̄ɔte n̄ḡã.

⁶ Kè Filisitininɔ wiio p̄i mà, aɔ bè: Bó wii gb̄aaa bé à dɔ Eberunɔ bùran ɛe? Kè aɔ d̄z̄ Dii àkpati bé à p̄ita n̄ bùran,

⁷ v̄ia n̄ k̄u aɔ bè: T̄aa ke p̄ita n̄ bùramme. Yã ḡiwao sa! Yã beee taka e ke zikiro.

⁸ Yã ḡiwao! Dé bé eé wa bɔ t̄aa gb̄aadee p̄inɔ ɔz̄i? T̄aa p̄inɔ bé wà yã gàe Igipitinɔne gb̄aan.

⁹ Wamɔwa Filisitininɔ wà sw̄è diɛ wà ḡɔgb̄ekeɛ ke. Tó wée ke ɛero, wé z̄ò ble Eberunɔne lán aɔɔe bleewe n̄amɛ. Wà ḡɔgb̄ekeɛ ke wà z̄l kányo.

¹⁰ Ben Filisitininɔ f̄eɛ Isarailinɔzi k̄ɔn z̄lɔ aɔ n̄ fu, ben aɔ baade bàa lè wà tà bɛ, zaake aɔ dedena kè bíta. Filisitininɔ n̄ gb̄e kè aɔɔ té k̄esɛnɔ d̄ede ḡɔn bɔɔ baaakuri.

11 Aɔ Luda àkp̄ati sìmm̄a, ben wà Eli né ḡɔn plaaanɔ ɔfini k̄ɔn Fin̄easio d̄èd̄e.

12 B̄eyāmi bori gb̄eke b̄ò z̄ìlan à bàa l̄è à gàa Silo z̄ì p̄ià. À a p̄ókāsāanɔ gà à k̄èk̄è à b̄usu k̄ù a mià.

13 K̄è à k̄à, à Eli l̄è v̄ēena k̄ìtaa z̄é sae, èe guu d̄ákp̄aa, zaake à làakari k̄paenaro Luda àkp̄ati yānzi. K̄è gb̄e p̄ì ḡè w̄ét̄en, à baaru kp̄à w̄ét̄edeen̄e, ben āɔe ɔɔ d̄ɔ n̄ p̄íngi.

14 K̄è Eli w̄iì p̄ì mà à b̄è: Z̄ɔka beee b̄ò máme? Ben gb̄e p̄ì k̄è kp̄akp̄aa à ḡá on̄e.

15 Eli z̄ii k̄à w̄è bas̄ɔro plaasai, à w̄éé ḡò d̄āadāa, èe guu e d̄ɔro.

16 Ben gb̄e p̄ì bèn̄e: Tian ma b̄ò z̄ìlan, ma b̄ò zaa gwe k̄ɔn bàò gb̄āam̄e. Ben Eli à là à b̄è: B̄ó bé à k̄è wee, ma gb̄e?

17 Baarukpari p̄ì w̄èàla à b̄è: Isarailinɔ bàa l̄è Filisitinin̄e, ben Filisitininɔ n̄ d̄ede paripari. N né ḡɔn plaaanɔ ɔfini k̄ɔn Fin̄easio gàga d̄ɔ. Wà Luda àkp̄ati sìmm̄a d̄ɔ.

18 K̄è à Luda àkp̄ati yā ò, Eli b̄ò a k̄ìtan à l̄èe a kp̄eegānda w̄éte b̄īile sae, ben à waa è à gà, zaake à zi k̄ù, bens̄o gb̄e k̄ānam̄e. À d̄ò Isarailin̄e ae ai w̄è baplaa.

19 Eli né Fin̄easi naɔ n̄òsina, à k̄à né'ina. K̄è à Luda àkp̄ati sina baaru mà k̄ɔn a z̄ā de ganao k̄ɔn a z̄ā ganao, ben à k̄ùe à né ì, zaake n̄òwāwāa f̄ēea.

20 K̄è èe gb̄āsī l̄e, gb̄e k̄è aɔ à k̄ūkūnanɔ bèn̄e: N̄ton tó v̄iā n̄ k̄ūro, zaake n̄ né ì ḡògb̄e ū. M̄ode èe weñlaro, èe n̄ yā daro.

21 Ben à tó kp̄à né p̄in̄e Ikabodu à b̄è: Isarailinɔ gakui k̄ò è. Zaake wà Luda àkp̄ati sìmm̄a, bens̄o à z̄ā

de kōn à zāo gàga dɔ.

²² À bè: Isarailinɔ gakui kò è, zaake wà Luda àkpati sìmma.

5

Luda àkpati kuuna Filisitininɔ kiia

¹ Kè Filisitininɔ Luda àkpati sì, aɔ b̀ò Ebeneza aɔ t̀ao Asadɔdi.

² Ben aɔ g̀eò n̄ t̀aa Dagɔni kpén aɔ diè à sae.

³ Kè guu d̀ò, Asadɔdideenɔ f̀eè idè'idè, ben aɔ è Dagɔni l̀eè t̀ote a puua Dii àkpati ae. Ben aɔ Dagɔni s̀è wà p̀eè a gbèn.

⁴ Kè guu d̀ò d̀ò, aɔ f̀eè idè'idè, ben aɔ è Dagɔni l̀eè t̀ote a puua d̀ò Dii àkpati ae. À mì kōn à ɔɔnɔ wòk̀ɔre kaena kp̀eè tintia. À gb̄an g̀ò diena ado.

⁵ Beee ỳanzi Dagɔni gb̀agb̀arinɔ kōn gb̄e kè aɔɔe g̀eè à kpén Asadɔdinɔ è k̀eè p̀eè à kpé kp̀eè tintiarozi ai kōn a gb̀ao.

⁶ Dii ɔ t̀ò Asadɔdideenɔa à n̄ ásarú kè à gb̀ene k̀àngu, Asadɔdi kōn a lakutunɔ p̀ingi.

⁷ Kè Asadɔdideenɔ è l̀e, aɔ bè: Isarailinɔ t̀aa àkpati é e àg̀ò k̀úwao kè d̀oro, zaake èè ɔ t̀ɔwa kōn wa t̀aa Dagɔnio p̀āsīp̀āsī.

⁸ Ben aɔ gb̀enɔ z̀ì aɔ n̄ k̀inanɔ k̀ak̀ɔa n̄ p̀ingi, ben aɔ n̄ lá wà bè: Dian wé ke nà kōn Isarailinɔ t̀aa àkpatioee? Ben aɔ bè: Wà g̀áo Gata. Ben aɔ g̀áo.

⁹ Kè aɔ k̀ao gwe, Dii ɔ t̀ò wéte gwe deenɔa d̀ò, ben wéte p̀ì lògo. Dii gagỳaa k̀àngu, gb̀ene d̀ánla n̄ p̀ingi né féte gb̀ensi.

¹⁰ Ben aõ gàa kǝn Luda àkpati pìo Èkerɔnu. Kè aõe gǝe, wéte pì deenɔ wii lè wà bè: Wà gèwazi kǝn Isarailinɔ tãa àkpatio le aõ wa dede wa boriiame.

¹¹ Ben aõ gbènɔ zǝ aõ n kǝnanɔ kàkǝa n pǝngi aõ bènnɛ: À Isarailinɔ tãa àkpati sé à táo a gbèn, le àton wa dede wa boriiaro. Zaake gagaa tò wéte pì lògo, Luda ɔ tǝrǝmma gwe maamaa.

¹² Gbènɛ kà gbè kè aõe garoonɔn, ben wéte pì deenɔ wiii kà ludambe.

6

Èarana kǝn àkpatio Isaraili bùsun

¹ Dii àkpati kú Filisitininɔ bùsun ai mɔ swεεplaa,

² ben aõ sa'orinɔ kǝn màsokerinɔ kàkǝa aõ n lá wà bè: Dian wé ke nà kǝn Dii àkpatioee? À owe lán wé ke nà wà táo à gbèn.

³ Ben aõ wènlà wà bè: Tó ée taa kǝn Isarailinɔ tãa àkpatio, àton táo koriro. À à gba pó a taari yǝnzi, é kèkǝa, é yǝ kè à tò èe ɔ goawaroo dǝ.

⁴ Ben aõ n lá wà bè: Bón wé à gba wà táo wa taari yǝnzii? Aõ wènlà wà bè: À vura pi lán gbènɛ bà mèn sɔɔro kǝn èenɔ dɔ mèn sɔɔro a kǝnanɔ pari lén, zaake gyǝ dǝnkǝ pì a le kǝn a kǝnanɔ a pǝngi.

⁵ À a gbènenɔ taka pi kǝn èe kè aõe wa bùsu yakaanɔ, à Isarailinɔ tãa kpe dao. Ke ée ɔ gowa kǝn wa tãanɔ kǝn wa bùsuo gwεε?

⁶ Bóyǝnzin á yezi à swǝgbǝaa ke lán Igipitinɔ kǝn Firi'aunaɔ kè nàee? Kè à wéε tǝrǝmma ai aõ Isarailinɔ gbàre aõ tà, à yǝ e dɔaguroo?

⁷ Tia sa à gá à zùgoro dufu ke, à mó kǝn zù nédande mèn plaa kè wèe gbóngo dañne

zikiroonɔ. À góro pì dómma, à n̄ né kè aõ téhziɔ kēm̄ma à tányo n̄ kara guu.

⁸ À Dii àkpati sé à da góro pì guu, à vura pò kè ée kpāsāa a taari yānzinɔ ká batan à die àkpati pì sae, à zùnɔ da zén aõ gáo

⁹ àgõ gwaa. Tó àkpati pì a bùsu zé sè èe gaa Besemesi kpa, ãndē àmbe à kisia bíta pì zìwa. Tó èe zé sé gwe kpa s̄ro, wégõ dõ kè àmbe à ɔ t̄waro, yā bé à sù l̄e.

¹⁰ Ben aõ kè l̄e, aõ góro dò zù nédande mèn plaaanɔa aõ n̄ nénɔ kà kara guu,

¹¹ ben aõ Dii àkpati dà góro pì guu k̄n bata kè vura èenɔ k̄n gbèn̄e takanɔ kú à guuo.

¹² Ben zù pìnɔ zé sè súusu aõ ae do Besemesi zéa, aõe gaa aõe s̄o do, aõe lie ɔplazi ke ɔezziro. Filisitininɔ kínanɔ té n̄ kp̄ee ai Besemesi bùsu lézekiin.

¹³ Besemesideenɔ e p̄w̄ee kek̄ee guzuren. Kè aõ w̄ee sè musu, aõ àkpati pì è, ben aõ p̄o kè nna k̄n à enao.

¹⁴⁻¹⁵ Kè góro pì kà Besemesi gb̄e Ȳsua búgbea, ben à zè gbè gb̄ent̄e ke sae gwe. Ben Levinɔ Dii àkpati pì b̄o k̄n bata kè vura p̄nɔ kú à guuo, aõ k̄ae gbè gb̄ent̄e p̄ia. Ben Besemesideenɔ góro pì lí z̄z̄k̄ore yàka ũ, aõ sa'op̄o kè wè ká tén à té k̄ū ò Diia k̄n zù pìnɔ. Z̄i beea aõ sa'op̄o kè wè ká tén à té k̄ū ò Diia k̄n sa'op̄o p̄āndenɔ.

¹⁶ Filisitininɔ kína ḡɔn s̄oɔronɔ yā pì è, ben aõ èara wà tà Èker̄nu z̄i beee z̄i.

¹⁷ Vura gbèn̄e kè Filisitininɔ kpāsā Diin̄e n̄ taari yānzin̄on yè: Asad̄odi pò mèn do, Gaza pò mèn do, Asak̄l̄oni pò mèn do, Gata pò mèn do, Èker̄nu pò mèn do.

18 Vura ɛ̃ɛɛɛɛ kuu dɔ Filisitini mɛɛwi pìnɔ pari lén, aɔ kína gɔɔn sɔɔroonɔ pɔ ũ. Aɔ mɛɛwi b̃iidee pìnɔ baade kɔn a lakutunɔ. Gbè gbèntɛ kè wà Dii àkpati d̃iɛa Bɛsɛmɛsi gbɛ Yɔsua búgbɛa pìn sèeda ũ ai kɔn a gbàao.

19 Ben Dii Bɛsɛmɛside kenɔ dèdɛ, kè aɔ a àkpati guu gwà yānzi. À n̄ dɛdɛ gɔɔn baaagɔ akurimɛ, ben wà sósobi ɔɔ dɔ, kè Dii kaatɛ bíta kpánzi yānzi.

20 Ben Bɛsɛmɛsideenɔ bè: Dé bé eé f̃ɔ à zɛ Dii Luda kè kú adona pì aɛɛ? Wé àkpati pì kpāsā déɔ kiia saa?

21 Ben aɔ gbɛnɔ z̃i Kiriayarimudeenɔa aɔ bè: Filisitininɔ sù kɔn Dii àkpatio. À mɔ à sé à táo a kiia.

7

Samuɛli dɔna Isarailinɔnɛ aɛ

1 Ben Kiriayarimudeenɔ m̀d̀ wà Dii àkpati pì sè aɔ t̀à Abinadabu bɛ s̃ĩs̃ĩ musu. Ben aɔ à né ɛ̃lɛaza d̃iɛ à d̃akpari ũ.

2 Àkpati pì kú Kiriayarimu à g̃i kè, à kè gwe wè̃ baro.

Isarailinɔ e wii pɛɛ Diizi n̄ p̃ngi, aɔɔe à kii wɛtɛɛ.

3 Ben Samuɛli bè Isarailinɔnɛ n̄ p̃ngi: Tó a aɛ d̀ Diia kɔn ǹs̃eɔ do, à bori z̃ĩt̃ɔnɔ t̃ānɔ kɔn Asatorɛnɔ b̃ɔɛ a té, à a z̃ĩnda kpá Diia àg̃ɔ d̃ɔzi ado, eé a b̃ Filisitininɔ ɔz̃ĩ.

4 Ben Isarailinɔ Baalinɔ kɔn Asatorɛnɔ b̀d̀e n̄ té, aɔɔe d̃ɔ Diizi ado.

5 Ben Samuɛli bè: a Isarailinɔ à k̃ kak̃sa Mizipa a p̃ngi, mé agbaa kpáare Diine.

6 Kè aǎ kǎ kàkǎa gwe, ben aǎ í tò aǎo kwèè Dii aε. Zǐ beean aǎ lé yì aǎ bè: Wa durun kè Diine. Ben Samuēli yǎ gǎgǎ Isarailinǎε Mizipa gwe.

7 Kè Filisitininǎo mà Isarailinǎo kǎ kàkǎa Mizipa, ben aǎ kǐnanǎo gǎa léémma. Kè Isarailinǎo mà, vǐa nǐ kǔ,

8 ben aǎ bè Samuēline: Nǎongǎ yǐtenaro! Nǐ wii pé Dii wa Ludazi le à wa sí Filisitininǎa.

9 Ben Samuēli sǎne yǎmiri sè à sa'opǎo kè wè ká tén à té kǔ ò Diia, ben à wii pèzi Isarailinǎε. Ben Dii sio.

10 Kè Samuēli e saa pì oo, Filisitininǎo e moǎ Isarailinǎa kǎn zǐo. Zǐ beean Dii tò la gbǎaa pàta Filisitininǎa. Aǎ bídi kè wà lèkǎa, ben Isarailinǎo nǐ ásarukè.

11 Kè Isarailinǎo bǎε Mizipa aǎ pè Filisitininǎa, aǎ nǐ dεdε aǎ nǐ kpá ai Beteka.

12 Ben Samuēli gbè pèε Mizipa kǎn Senio dagura à tǎ kpànε Ebeεza, zaake à bè: Dii bé à wa ïan kà ai wa kao kè.

13 Len aǎ Filisitininǎo fù le, ben aǎoε fǎ wà èara wà mònízi zǐo nǐ bùsun dǎro. Dii ǎ gbǎaa mò Filisitininǎε ai Samuēli kuuna gurǎo zakan.

14 Wéte kè Filisitininǎo sǐ Isarailinǎa yǎanǎo èara à gǎ nǐ pǎ ũ zaa Ekerǎnu ai à gǎa pé Gataa. Isarailinǎo wéte pǐnǎo kǎn nǐ bùsunǎo sǐ Filisitininǎa píngi. Isarailinǎo kǎn Amǎrinǎo sǎo kú kǎo yǎkete sai.

15 Samuēli né Isarailinǎo dǎn'aεdeeme ai a kuuna gurǎo zakan.

16 Wè kǎn wèo ègǎ gaa Beteli kǎn Giligalao kǎn Mizipao, è yǎ gǎgǎ Isarailinǎε wéte pǐnǎo guu.

17 Ben è εαρα à tá Rama, zaake à βεεν gwe. È yã gõgõ Isarailinõne gwe dõ. Gwen à Dii gbágbákii bòn.

8

Isarailinõ kína gbekana

1 Kè Samueli zi kù, à a néno diε Isarailinõne dõn'aεdeenõ ù.

2 À négõgbē káaku tón Yoeli, à plaadee Abia. Aõmbe aõè yã gõgṍne Beseba.

3 Mõde à né pìnõ e té à tuubaziro. Ɔyã n swè blè, aõè ɔdõnkpreegbaa sí, aõè yã gõgõ a zéaro.

4 Ben Isaraili gbẽnsinõ kõ kákõa, aõ gàa wà Samueli lè Rama

5 aõ bè: Ñ gwa, n zi kù, ben n néno té n tuubaziro. Ñ kína diεwe sa le àgõ de wa dõn'aεdee ù, lán bori píngi a pó vī nà.

6 Kè aõ bè à kí káinne àgõ de n dõn'aεdee ù, yã pì e ke Samuelinero, ben à wéε kè Diia.

7 Ben Dii bè Samueline: Ñ gbē pìnõ yã ma, zaake mbe aõ gìnziro. Mámbe aõ gímazi le màton kí bleñnero yãnzì.

8 Lán aõε keε nà zaa gurõ kè ma n bõε Igipiti ai gbàa, aõ pã kpàmazi aõ dõ tãanõzi, len aõε keenne le dõ.

9 Ñ n yã ma sa, n lé damma n tó aõgõ dõ lán gbē kè eé kí bleñne yãno égõ de nà.

10 Ben Samueli Dii yã pì tókè gbē kè aõε kína gbekaaanõne píngi

11 à bè: Lán gbē kè eé kí bleare yãno égõ de nàn yè. Eé a négõgbẽno sí à n diε a sõgorodeeno kõn a sõdeenõ ùmε. Aõégõ táa oo à sõgoro aε kõn bào.

12 Eé ní diẹ gṣṣon wàa sṣṣoro ke gṣṣon baplaa akurikurinṣ gbḗnsinṣ ũ. Aṣégṣ à bú wiine, aṣégṣ à pónṣ kekεεε, aṣégṣ à zìkabṣnṣ piine kṣn à sṣgoro pónṣ.

13 Eé a nḗnṣgbḗnṣ sí à ní diẹ nṣsigṣnnakerinṣ kṣn pṣblekerinṣ kṣn buredikerinṣ ũ.

14 Eé a buraanṣ kṣn a geepi búṣnṣ kṣn a kùkpe maaanṣ síawa à kpá a ìbanṣa.

15 Eé a blεwεε kṣn a geepi bεεnṣ leo kuridee síawa à kpá a begwarinṣ kṣn a ìbanṣa.

16 Eé a zṣgṣgbḗnṣ kṣn nṣgbḗnṣ sí kṣn a zù maaanṣ kṣn a zaakinṣ àgṣ a zìnda zìi keεo.

17 Eé a pṣkàdeenṣ leo kuridee síawa, apinṣ é gṣ à zṣnṣ ũ.

18 Gurṣ beee sa é wii pé Diizi gbḗ kè á sè a kína ũu pì yānzi, mṣde eé weala gurṣ beee dṣro.

19 Ben aṣ gṣ Samueli yā mazi aṣ bè: Auo! Wá yezi wàgṣ kína vīme,

20 wégṣ de lán bori kpaaanṣ bà se. Wa kína bé eégae yā gṣgṣwe, àmbe eégae dṣwe aε zì guu.

21 Kè Samueli ní yā mà píngi, à gàa à gbà Diine.

22 Ben Dii bènε: N̄ ní yā ma, n̄ kína kánnε. Ben Samueli bè Isaraili pìnṣnε: A baade tá a wétε.

9

Samueli kṣ'ena kṣn Soluo

1 Bεyāmi bori kee kuu, à tón Kisi. Auzikideeme. Bεyāmi borii bé à Afia ì, Afia Bekora ì, Bekora Zero ì, Zero Abieli ì, ben Abieli Kisi pì ì.

2 À nḗgṣgbḗ vī, à tón Solu. Gṣkpare maaame. À maa sáa kú Isarailinṣ téro, aṣ gbḗke gbàa e vī à gānlaro.

³ Kè Kisi pì zaakinɔ sàsā, ben à bè a né pìne: Ñ fεε ñ zīkerinɔ mèn doo sé à gá zaaki pìnɔ wεε.

⁴ Ben aɔ Eflaimu bùsu gusĩsĩdee pàra kɔn Salisa bùsuo, aɔe ñ ero. Ben aɔ Salimu bùsu pàra, mɔde aɔɔ kú gwero. Ben aɔ Beyāmi bùsu pàra, aɔe zaaki pìnɔ ero.

⁵ Kè aɔ kà Zufu bùsun, Solu bè zīkeri kè aɔɔ tɛ ledoo pìne: Ñ mɔ wà εara. Tó wée táro, ma maree é bídi ke wa yāzi, eé zaakinɔ yā da dɔro.

⁶ Ben à wèàla: Ñ ma! Luda gbēkee kú wéte kè guu. À bèe vī, yā kè à ò bé è ke. Wà gá gwe. Ke eé zé kè wé sé wà wa zaaki pìnɔ eo owe gwεε.

⁷ Ben Solu wèàla à bè: Tó wée gaa, bɔn wé gáone? Póble kee e gɔ wa b̀kɔn dɔro. Wá póke vī wà Luda gbē pì gbaro. Ke bɔn wá vīi?

⁸ Ben zīkeri pì εara à bè Solunε: Ñ gwa! Má ɔ vī féte kè. Mé à gba, eé wa da zé kè de wà séa.

⁹ Isarailinɔ bùsun yā, tó gbē e gaa yā gbeka Ludaa è be: Ñ mɔ wà gá wéegupu'eri kiia. Zaake gbē kè wè sísi gbàa annabi ũ, àmbe wè sísi yā wéegupu'eri ũ.

¹⁰ Ben Solu bè a zīkerinε: N yā maa ò. Wà gá. Ben aɔe gaa wéte kè Luda gbē pì kún-a.

¹¹ Kè aɔe wéte pì sísí kũu, aɔ dàkɔre kɔn nɔkpareɔ, aɔe gaa í tó. Ben aɔ ñ lá wà bè: Wéegupu'eri kú beɔ?

¹² Aɔ wèñla wà bè: Eè, à kú aε gwe. À ke kpakpaa. Gbàan à sù, zaake wà yezi wà saa o gbāgbākiiamε.

¹³ Tó a gē wéten, é à e ai àgɔ gá pó ble gbāgbākii pì. Zaake weé pó ble gĩaro, à gɔ ai à mɔ, àpi bé eé aubarika da sa'opɔbleen gĩa, gbaso gbē kè wà ñ sísinɔ pó ble. Àgɔ wāa, zaake à egurɔ zakan yè.

14 Kè aõ gè wéte pì guu, ben aõ dàkõre kõn Samuelio gõ, à bò èe gaa gbãgbãkii pìà.

15 Ai Solu gõ gá mó, Dii gĩake à yã kè dà Samueline a swāla à bè:

16 Zia mōndaa'i mé Beyāmi bùsu gbē zĩmma. Ñ nōsi kúa ñ à diè ma gbē Isarailinõ dõn'aedee ũ. Eé ma gbē pìnõ bõ Filisitininõ õzĩ. Ma a gbē pìnõ wiii mà, ben ma ñ wēnda gwà.

17 Kè Samueli Solu è, Dii bène: Gbē kè ma à yã ònne pìn gwe. Àmbe eé kí ble ma gbēne.

18 Ben Solu sò Samuelizei wéte bĩilea à à là à bè: Wéegupu'eri bēe kú máme? Ñ òdamē.

19 Ben Samueli wèala à bè: Mámbē adee pì ũ. Ñ òmē aē wà gá gbãgbãkii, né pó blemao gbàa. Zia kōngõ mé n nòseguuyā onne píngi, gbasà mà n gbare.

20 Ñton n zaaki kè sāsā zaa guro aagõõõõ damu kero, zaake wà ñ é. Dén Isarailinõ yezi ñ píngi, tó èe kē mpi kõn n de bēdeenõ baasiro?

21 Ben Solu bè: Beyāmi boriin ma ũroo? Ma borii bé à néngo de Isaraili boriinõla ñ píngi, ben ma danenõ bé wà kēsānāñzi Beyāmi boriinõ té. Bóyāñzi néē yã beee taka oomēzi?

22 Ben Samueli Solu kõn a zĩkerio sè à gēnyo póblekpen, à vēeki maaa kpámma gbē kè wà ñ sísino té. Gbē pìnõ kà gõõn baaakuri taka bà.

23 Ben Samueli bè póblekerine: Ñ nòbõ kè má kpámma ma bè ñ à dièkii kēe pì sé ñ móo.

24 Ben póblekeri pì mò kõn nòbõ gbá pìo à diè Solu aē. Ben Samueli bè: Pó kè wà diēnnēen yè. Ñ só, zaake wà diēnnē ai mōndaa'i kõn gbē kè ma ñ sísino.

Ben Solu pɔ̀ blè kɔ̀n Samuɛlio zĩ beee.

²⁵ Kè aɔ̀ pìta gbāgbākii pìà, aɔ̀ gè wéte guu, ben Samuɛli gàa à yā ò kɔ̀n Soluo a kpé musu.

²⁶ Ben aɔ̀ ì gwe. Kè guu yezi à dɔ̀, ben Samuɛli lé zù Soluzi kpé musu gwe à bè: Ñ fɛɛ, mà gá zenne. Kè Solu fɛɛ, àpi kɔ̀n Samuɛlio aɔ̀ bɔ̀ bàazi n plaaa.

²⁷ Kè aɔ̀ kà wéte kpeɛ, ben Samuɛli bè Solunɛ: Ñ o n zĩkerine àgɔ̀ gaa, mpi n zɛ gĩa lɛ mà yā kè Dii ò onne.

10

Samuɛli nɔ̀sikuna Solu mìa

¹ Ben Samuɛli nɔ̀si tùu sè à nɔ̀si kù Solunɛ a mìa, ben à lé pèa à bè: Dii bé à n die dɔ̀n'ædee ũ a gbè Isarailinɔ̀nɛ. Né kí ble Dii gbènɔ̀nɛ n n bɔ̀ n ibɛɛ kè aɔ̀ liganzino zĩ. Sèeda kè eé tó n dɔ̀ kè Dii bé à n die a gbènɔ̀ dɔ̀n'ædee ũun yè.

² Tó wa kèkɔ̀a kè tia, né da gɔ̀ɔ̀n plaaanɔ̀le Zeleza, Raseli mira saɛ, Beyāmi bùsu lézekiia. Aɔ̀é benne: Wà zaaki kè n gaa wɛtɛnɔ̀ è. Aɔ̀ yā n de kūna gbāa dɔ̀ro, n yā kàhānn èe kɛɛ sa, èe bee dian é kɛ a né yā musu nà?

³ Bɔ̀na gwe, tó n gaa aɛ, tó n ka gbí lí beee kiia zaa Tabo, gɔ̀ɔ̀n aagɔ̀ é danle gwe dɔ̀, aɔ̀ɔ̀e gaa Luda gbāgbā zaa Beteli. Aɔ̀ gbè doo blènenɔ̀ kūna mèn aagɔ̀, aɔ̀ gbè doo buredi kūna mèn aagɔ̀, ben aɔ̀ gbè doo geepiwè kūna tùu do.

⁴ Aɔ̀é n aafia gbeka, aɔ̀é buredi mèn plaaa kpámma, né sí.

⁵ Beee gbera tó n ka Luda sɔ̀sɔ̀ kè kú Gibɛa, guu kè Filisitininɔ̀ gudākpakii kún, tó n ka kī kɔ̀n wéte pìo, né kpáɔ̀a kɔ̀n annabinɔ̀ aɔ̀ tétékɔ̀zi, aɔ̀ɔ̀e

pitaa gbāgbākii. Wèe dɔɔ́nne ae kɔ́n kuntiginɔ kɔ́n gágánɔ kɔ́n kurenɔ kɔ́n mɔ́rɔnɔ, aɔ́ɔe annabikɛyá oo.

⁶ Dii Nini é summa, né annabikɛyá ońyo, né li gbē dufu ũ.

⁷ Tó sèeda beeenɔ kè le, n̄ yā kè n à kena zé è ke, zaake Ludaa kúnyo.

⁸ N̄ dɔ́me ae gana Giligala, mé n le gwe, mé sa'opɔ kè wè ká tén à té kũ o kɔ́n kennakɔ́o sa'opɔo. N̄ ma dā gwe ai gurɔ swɛɛplaa, mé mó mà n le gwe, mé yā kè né kee onne.

⁹ Kè Solu kpɛɛ li Samueline, èe taa, Luda à n̄se liene, ben sèeda pìnɔ kè zī beee zī pínɡi.

¹⁰ Kè aɔ́ kà Gibɛa, annabinɔ dààle aɔ́ tétékɔ́zi, ben Luda Nini sù, èe annabikɛyá oońyo.

¹¹ Kè gbē kè aɔ́ à dɔ́nɔ à è, èe annabikɛyá oo kɔ́n annabinɔ, aɔ́ kɔ́ lala wà bè: Bó bé à Kisi né lèee? Solu kú annabinɔ tème see?

¹² Ben Gibɛa gbēke yā wèńla à bè: Gbē kpaano denɔn déno ũ sɔ́ɔ? Ben à gò pena pó ũ wè be: Solu kú annabinɔ tème see?

¹³ Kè Solu annabikɛyá ò à yāa, ben à gaa gbāgbākii pia.

¹⁴ Kè Solu tà be kɔ́n a zīkerio, à desē ní lá à bè: A gaa máme? Solu wèàla à bè: Wa gaa zaakinɔ wɛtɛme. Kè wée ní ero, ben wa gaa Samueli kiia.

¹⁵ Ben Solu desē bène: Yā kè Samueli òaree tókème.

¹⁶ Ben Solu bè: À bèwe wà zaaki pìnɔ è. Mòde èe kpata yā kè Samueli òne tókènero.

Samueli bɔ́na kɔ́n Solu kíblena yáo gupuraa

¹⁷ Ben Samueli Isarailinɔ kàkɔ́a Dii ae Mizipa.

18 À bèńne: Dii a Luda bè, a a boe Igititi, a a si Igititino kōn borii kè aō ɔ t̄awaano ɔz̄i n̄ píngi.

19 Luda a bo a yā'šammano kōn a nawēakenano guu píngi, ben a gizi gb̄aa, a bène à kí káare kpatan. Tò, à m̄ó à ze Dii ae sa bori kōn boriio, uale kōn ualeo.

20 Kè Samueli mò kōn Isaraili boriino n̄ píngi, ben Beyāmi boriino k̄abankpe blè.

21 Ben à mò kōn Beyāmi boriino uale kōn ualeo. Ben Matari ua k̄abankpe blè. Uadee p̄ino té Kisi né Solu bé à blè. Kè wà à w̄ete, w̄e à ero.

22 Ben wà èara wà Dii là d̄o wà bè: Gōgb̄e p̄i mò kè kòó? Ben Dii bè: À utena asoono dagura.

23 Ben wà bàa lè wà ḡaa wà à b̄o wà s̄uo n̄ té. Kè à zè n̄ té, aō píngi gb̄aa zè à ḡa lén.

24 Ben Samueli bèńne n̄ píngi: A gb̄e kè Dii sè èó? Gb̄ekee kuu lán à bà a téro. Ben baade píngi wii lè wà bè: Luda wa k̄ina d̄o kōn aafiao!

25 Ben Samueli kíblena zé b̄òk̄šteńne, ben à k̄è takadan à diē Dii kp̄én. Ben à n̄ gb̄áe, baade tà a be.

26 Solu s̄o tà a be zaa Gibea. Gō w̄or̄onḡodee kè Luda z̄i kè n̄ sw̄è guuno t̄ezi.

27 Ben gb̄e p̄a ken̄o bè: Gb̄e beee bé eé wa mì síó? Ben aō kya k̄an, aōe m̄one kōn p̄okeoro, m̄ode Solu a ȳite o.

11

Solu z̄iblena Am̄onina

1 Am̄oni bori Naasa mò kōn a z̄ikp̄eeno, aō bùra k̄ae Yabesi Giliada sae, ben Yabesideeno bè Naasane: N̄ l̄edole k̄ewao, wé mì sienne.

² Ben Naasa bèńńe: Tó ma a baade wée ɔplakpapɔ bòbɔ, ben wí Isarailinɔ kù n pínɡi, mé gbasa mà ledole keao.

³ Ben Yabesi gběnsinɔ bèńe: N wa gba gurɔ swεεplaaa le wà gběɔ zĩ Isarailinɔ b̀usu guu pínɡi. Tó gběkee kuu à wa mì síro, wé wa zĩnda kpámma.

⁴ Kè zĩri pìnɔ kà Solu be zaa Gibea, aɔ yã pì òńe, ben wà sósobi ɔɔ d̀.

⁵ Gurɔ beea Solu e suu kɔn buraaɔ, à té a zùnɔzi, ben à bè: Bó yã bé à mò, ben wèe ɔɔ d̀? Ben wà Yabesidee pìnɔ yã t̀kèńe.

⁶ Kè Solu yã pì mà, Luda Nini s̀a, ben à pɔ f̀e maamaa.

⁷ À zù sè mèn plaa à dè à z̀z̀k̀r̀e, ben à gběɔ z̀lo Isarailinɔ b̀usu guu pínɡi aɔ bè: Len weé ke gbě kè e té Soluzi kɔn Samuɛlioroɔ zùnɔne le. Ben vĩa n kũ Dii yã musu, aɔ b̀ wà tènzi ledò n pínɡi.

⁸ Solu n náro zaa Bezeki. Isarailinɔ kà g̀ɔn b̀ɔɔ wàa do kpé basɔɔro. Yudanɔ kú n té g̀ɔn b̀ɔɔ baaakuri.

⁹ Ben wà bè zĩri kè aɔ mò pìnɔne: À gá à o a gběɔne, zia ai ɔfántè g̀ gá gbã, wé n mì sí. Kè zĩrinɔ tà, aɔ yã pì baaru kpà Yabesideenɔne, ben aɔ pɔɔ kè nna.

¹⁰ Aɔ bè Amɔninɔne: Wé wa zĩnda kpáawa zia, é a p̀yeziyã kewa.

¹¹ Solu a gběɔ kpàatete gáli aagɔ. Gudɔnaon aɔ sì Amɔninɔn n b̀ran aɔ n dede ai ɔfántè gàa à f̀eɔ. Ben gbě kè aɔ g̀nɔ f̀ak̀sa doodo.

¹² Ben wà bè Samuɛline: Dénɔ bé wà bè Solu é kí bleweroo? À b̀éńyo wà n dede.

¹³ Ben Solu bè: Weé gběke de gbãaro, zaake Dii Isarailinɔ mì sì gbàame.

¹⁴ Ben Samuēli bè gbēnɔnɛ: À mɔ wà gá Giligala wà ɛara wà Solu kpá kpatan gwe dɔ.

¹⁵ Ben aɔ gàa Giligala ń pínɡi, aɔ ɛara wà Solu kpà kpatan Dii ɛe gwe dɔ, aɔ kennakɔɔ saa ò Diia, ben Solu kɔn Isarailinɔ pɔnnaa kè gwe ń pínɡi maamaa.

12

Samuēli ɔgbarena kpatazi

¹ Samuēli bè Isarailinɔnɛ ń pínɡi: Ma yā kè á òmɛɛ mà pínɡi, ma kí kàare kpatan.

² Àpi bé eé dɔare ɛe sa. Mapi sɔ ma zi kù, ma mìkà pura kù ben ma nénɔ kúao. Ma dɔare ɛe zaa ma gɔkparekeguro ai kɔn a gbàao.

³ Mae kè! À ke ma sèedadeenɔ ũ Dii kɔn kí kè à kpàò ɛe. Ma zù ke zaaki sì a gbēkeaɔ? Ma a gbēke blèɔ? Ma wée tà a gbēkeaɔ? Ma ɔɔnkpɛɛgbaa sì a gbēkea ai à ma wée tàtaɔ? Tó má kè le, mé à fīa bonɛ.

⁴ Ben aɔ wèala wà bè: Néé wa blero, néé wée tāwaro, néé póke sí wa gbēkearo.

⁵ Samuēli bènɛ dɔ: Dii kɔn kí kè à kàon a sèedadeenɔ ũ gbàa, kè ée taari emaro. Aɔ bè: Dii bé wa sèedadee ũ.

⁶ Ben Samuēli bènɛ: Dii bé à Musa kɔn Arunao diɛ, ben aɔ bɔ kɔn a dezinɔ Igipiti.

⁷ À ze tɛɛɛ Dii ɛe, mé yā maaa kè à kèare kɔn a dezinɔ tɔkɛare.

⁸ Yakubunɔ gana Igipiti gbera a dezinɔ wii pè Diizi, ben à Musa kɔn Arunao diɛ, aɔ ń bɔɛ Igipiti, ben aɔ ń káɛ bùsu kèkiin.

⁹ Kè Dii ń Luda yā sǎngu yānzi, ben à ń kpá Azo zìkpɛɛnɔ gbēnsi Siseraa kɔn Filisitininɔ kɔn Mɔabunɔ kíó, aɔɔe zì kaańyo.

10 Ben aã wii pè Diizi wà bè: Wa durun kè wa pã kpànzì wa dò Baalinɔzi kɔ̃n Asatorɛnɔ. Ñ wa bɔ wa ibɛɛnɔ ɔzĩ sa, wégɔ̃ dɔɔnzì.

11 Ben Dii Gidion diɛ kɔ̃n Barakio kɔ̃n Yɛfetao kɔ̃n Samusĩo aã a bɔ a ibɛɛ pìnɔ ɔzĩ baama pínɡi, ben a gɔ̃ kaena aafia.

12 Kè á è Amɔni kí Naasa e mɔɔ léɛawa, baa kè Dii a Ludan a kína ũ, a bèmɛ: Lenlo! Kín á yezi!

13 Tia la kína kè á gbèka á sèn yè, àɛ kè Dii à diɛare.

14 Tó á Dii vĩa vĩa ben ée dɔɔzi, tó ée à yã maa ben ée bɔ à yã kpɛero, tó apinɔ kɔ̃n gbɛ̃ kè èe kí bleareeo té Dii a Ludazi, égɔ̃ aafia.

15 Tó ée Dii yã ma sɔro, ben a bɔ à yã kpɛɛ, eé ɔ tɔawamɛ lán à kè a dezinɔnɛ nà.

16 À zɛ à yã bíta kè Dii é kearee e.

17 Ésekɛgurɔɔn wá kún kèroo? Mé Dii sísi, eé tó lou vĩa à ma, égɔ̃ dɔ̃ kè a kína gbekana kè Diine zaa maamaa.

18 Ben Samuéli Dii sísi, ben Dii tò lou vĩa à mà zĩ beeeaa. Ben baade pínɡi vĩa kè Diine kɔ̃n Samuélio maamaa.

19 Ben aã bènɛ: Ñ wéɛ kewe Dii n Ludaa lɛ wapinɔ n zòblerinɔ tón gagaro. Wa yã zaaa kà wa durunnɔla, kè wa kína gbèka.

20 Samuéli bènnɛ: Àton tó vĩa a kũro. A yã zaaa pì kè pínɡime, mɔde àton kè Diiaro. Àgɔ̃ dɔɔzi kɔ̃n nɔ̀sɛo do.

21 Àton kèa à té pó ginanɔziro. Aã àre vĩro, a sé fɔ̃ wà gbɛ̃ bɔro, zaake pó pãanɔmɛ.

22 Dii é a gbɛ̃nɔ zĩnnaro a zĩnda tó bíta yãnzì, zaake à kènɛ à a ke a gbɛ̃nɔ ũ.

23 Mapi sɔ̃, Dii tón tó mà durun keare mà ad-uakenaare tóro. Mé zé maaa kè de à sé ɔɔbaare.

24 À vĩa ke Diine, àgõ dɔɔzi kɔ̃n náaneo kɔ̃n nòseo do. À laasuu lé yá bíta kè à kèareenɔa.

25 Tó a gi a te à zaaazi, apinɔ kɔ̃n a kínao, weé a kaate a píngi.

13

Samueli kpákēna Soluzi

1 Kè Solu kí blè Isarailinɔne wè plaa,

2 à n̄ z̄ikarinɔ sè ḡɔɔn bɔɔɔ aaḡɔ. Ḡɔɔn bɔɔɔ plaaa kúo Mikimasa kɔ̃n Beteli gusĩsĩdeeo. Ḡɔɔn bɔɔɔ doo kú kɔ̃n à né Yonatāo Gibea, Beyāmi b̄usun. Ben à gbē kpaaanɔ gbàre, baade tà a be.

3 Yonatā lèe Filisitini gudākpakii kè kú Gebaa, ben Filisitininɔ à baaru mà. Ben Solu z̄i kuu pè Isarailinɔ b̄usu gu píngia à bè Eberunɔ ma!

4 Ben Isarailinɔ mà n̄ píngi wà bè, Solu lèe Filisitini gudākpakii, ben Filisitininɔ Isarailinɔ kyākyāma b̄ò. Ben wà Isarailinɔ sìsi, ā m̄ò wà nà Solua Giligala.

5 Ben Filisitininɔ k̄ kàk̄ɔa ā z̄i ká kɔ̃n Isarailinɔ. Ā s̄goronɔ kà bɔɔɔ baaakuri, ā s̄gorodeenɔ kà bɔɔɔ swεedo, ben ā kèsedeenenɔ pari lán ísiale b̄usu'āatē bà. Ben ā f̄e wà ḡaa wà b̄ura kàe Mikimasa, Betavē ɔfāntēbɔe kpa.

6 Kè Isarailinɔ è wà kú nawēa guu wèe naak̄rēm̄ma, ben ā ùte gbèwεenɔ guu kɔ̃n dàkonɔ kɔ̃n gbè s̄òtonɔ kɔ̃n kokotēwεenɔ kɔ̃n l̄oḡonɔ.

7 Ā gbēkenɔ toke lè wà bikù Yodaa ai Gada b̄usun kɔ̃n Giliada b̄usuo. Solu kpé kú Giligala, vĩa e gbē kè āɔ kúonɔ k̄uu maamaa.

8 À Samueli dà gurɔ swεeplaa lán à diene nà. Kè èe m̄oro, ben à gbēnɔ e f̄āk̄ɔa.

⁹ Ben Solu bè: À mómε kōn sa'opɔ kè wè ká tén à té kũo kōn sáabukpa sa'opɔnɔ. Ben à sa'opɔ kè wè ká tén à té kũ pì ò.

¹⁰ Kè à yǎa, Samuēli e kaa, ben Solu pì gàa à dààlε à gbǎakε kpàzi.

¹¹ Ben Samuēli bènε: Bó yǎn n kè gwee? Solu wèàla à bè: Kè má è ma gbēnɔɔ e fǎakɔa, bensɔ néε mɔ gurɔɔ kè n dìεaro yānzimε. Filisitininɔɔ e kɔ kaakɔa Mikimasa,

¹² ben ma bè, aɔton léεma Giligala kè ai mà Dii gbeka. Ben ma saa pì ò tiasi.

¹³ Ben Samuēli bènε: N faasaiyǎ kè! N yǎ kè Dii n Ludaa diennεε kũnaro. Tó n kũna yǎmε, lε Dii é tó n boriinɔ gɔ kpata blee Isarailinɔnε gurɔ píngi.

¹⁴ Tia la né gí kε kpatanlo. Lán n yǎ kè Dii diennεε kũnaro nà, à gǎake à gbē kè à pɔɔ kènε wète, à à diε a gbēnɔ dɔn'aεdee ũ.

¹⁵ Ben Samuēli fεε Giligala à gàa Gibεa, Beyāmi bùsun. Ben Solu a zǎkari kè aɔ kúonɔ nàro, aɔ kà gɔɔn wàa aagɔ taka bà.

¹⁶ Solu kōn a né Yonatāo kōn a zǎkari kè aɔ kúnyonɔ kú Gibεa, Filisitininɔ sɔ bùra kàε Mikimasa.

¹⁷ Zǎkari gǎli aagɔɔnɔ bèε Filisitininɔ bùran aɔ gàa léε Isarailinɔa. Gǎli doo gàa ɔfla kpa Suali bùsun,

¹⁸ gǎli doo gàa Bεtoroni kpa, ben à aagɔdee gàa Isarailinɔ bùsu lén, sǎsǎ kè aεdɔna kperanɔ guzurεa kōn gbáao.

¹⁹ Sia kú Isarailinɔ bùsunlo, zaake Filisitininɔ bè, Eberunɔ tón fεεda ke sári piro.

²⁰ Filisitininɔ kiian Isarailinɔ è gá swaaronɔ kōn zùswaaronɔ kōn kpásanɔ kōn kontonɔ lé kεken píngi.

21 Swaaro kōn zùswaaro lékékèna kà kondogi ɔɔ plaplaa, sakanɔ kōn kpásanɔ sɔ kondogi ɔɔ doodo.

22 À yā bé à tò zì pì kágurɔ Solu kōn Yonatāo zìkarinɔ fēeda ke sári kūnaro, sé Solu kōn Yonatāo baasiro.

23 Filisitini gudākparinɔ gàa Mikimasa gbèkotoon.

14

Yonatā z̀blena Filisitininɔ

1 Zìkea Solu né Yonatā bè gɔkparɛ kè à a z̀kapɔnɔ kūnanɛ: N mɔ wà gá Filisitini gudākii kpa kãa. Èe o a denɛ sɔro.

2 Solu kú biisio lí gbáru zaa Migirɔnu, Gibea sae kōn z̀kpeɛnɔ gɔn wàa aagɔ.

3 Sa'ori Ahia kú n té, à a dansiki dana. Ikabodu vìi Aitubu néme. Aitubu pì né Fineasi néme, Eli kè de Luda gbàgbāri ũ zaa Silo diome. Aɔ gbēkee dɔ Yonatā gàa gukearo.

4 Gbèkotoo kè Yonatā yezi à gēn à Filisitini gudākparinɔ le, gbè sɔntenɔ pɛpɛɛnan ɔplazi kōn ɔzɛzio. A doo tón Bozezi, a doo sɔ Senɛ.

5 A doo kú gu'igbāroon Mikimasa kpa, a doo sɔ sɔɔmetɛ Geba kpa.

6 Ben Yonatā bè gɔkparɛ pìnɛ: N mɔ wà gá gefɔɔde gudākpari pìnɔ kiia. Kè Dii é wa ïan ká gwɛɛ? Zaake póke é fɔ à kpá Diinɛ à gí wà mì síziro, baa tó wá pari kesɔ wá pari.

7 Ben à z̀kapɔnɔseri pì bènɛ: Lán à n pɔɔ gbà nà píngi dé, n ke. Lán n sè nà, má kúnɔ kōn nòsɛo domɛ.

8 Ben Yonatā bè: Tò, wà gánzi wà wa zĩnda ɔɔbańɛ.

9 Tó aɔ bèwe wà ze wà n dāme, wé ze wa gbèn, wé gánzi dɔro.

10 Tó aɔ bè wà mómɛ sɔ, wé gánzi, zaake beee bé eégɔ de sèeda ũ kè Dii n náwe wa ɔzĩ.

11 Ben aɔ n zĩnda òɔɔa Filisitini gudākpari pìnɔne. Ben Filisitini pìnɔ bè: À gwa! Eberunɔ e bɔɔ wèe kè aɔ ùtenno guu.

12 Ben gudākpari pìnɔ lé zù Yonatāzi kɔn a zìkapɔnɔserio wà bè: À mɔ wà yáke oare kè. Ben Yonatā bè a zìkapɔnɔserine: N̄gɔ té ma kpee, zaake Dii n ná Isarailinɔne n ɔzĩme.

13 Ben Yonatā e lɔɔte kuena, ben à zìkapɔnɔseri té à kpee. Kè Yonatā n né, ben à zìkapɔnɔseri pì n dede.

14 Léemma káaku pì guu Yonatā kɔn a zìkapɔnɔserio n dede gɔɔn baro taka bà. Guu pì kpàngu kà lán bàlena basɔro taka bà.

15 Ben swè kè Filisitininɔn n bùran kɔn zìlan-o píngi. Vĩa n zìkpeeno kù, gudākparinɔ kɔn gbě kè aɔè gá lé Isarailinɔanɔ n píngi. Ben ɔɔte nìgānigā. Luda bé à tò swè kèngu ɛ.

16 Kè Solu gudākpari kè aɔ kúo Gibeanɔ è Filisitini zìkpeeno bàa lè wèe fāakɔa baama píngi,

17 ben Solu bè gbě kè aɔ kúaonɔne: À wa gbēnɔ dɔɔɔ à gwa, wé dɔ gbě kè aɔ bò wa té. Kè aɔ gwà, aɔ è Yonatā kɔn a zìkapɔnɔserio bé wà kú n téro.

18 Ben Solu bè Ahiane: N̄ mɔ kɔn n dansiki utao wà gbeka Diia. Zaake zĩ beee à sa'o'uta pì dana Isarailinɔ té gweme.

19 Gurɔɔ kɛ Solu e yā oo sa'ori pìnɛ, zɔka kɛ dɔ Filisitininɔ bùran kèkɛ èè kaara, ben Solu bènɛ à tó gwe.

20 Solu a zìkpɛɛnɔ kàkɔa ní píngi, aɔ gɛ zìn, ben aɔɔ è swè kè Filisitininɔn maamaa, aɔɔe kɔ ásarɔ kɛɛ fɛɛdaao.

21 Eberu kè aɔ vɛɛ Filisitininɔ té yā kè aɔ m̀ńyɔ ní b̀ura guunɔ èara wà nà ní gbɛ kè aɔ kú kɔn Soluo kɔn Yonatāoa.

22 Kè Isaraili kè aɔɔ utena Eflaimu bùsu gusĩsĩdeen gweenɔɔ mà Filisitininɔɔ e bàa lɛɛ, aɔ nà ní gbɛnɔa dɔ aɔ p̀ɛɛńzi zìn.

23 Lɛn Dii Isarailinɔ b̀ɔ lɛ zĩ beeea, ben aɔ zĩ blè ai Bɛtavɛ.

Yonatā zóblena

24 Isarailinɔ nawɛa kè zĩ beeea, zaake Solu lù sè kɔn Luda tɔo a zìkpɛɛnɔnɛ à bè: Ai uusie gá keo, gbɛ kè p̀ɔ blè ai màgɔ gá gɛɛ bo ma ibɛɛnɔa, adee g̀ɔ lárípɔ ũmɛ. Ben aɔ gbɛkee e p̀ɔ blero.

25 Zìkpɛɛnɔ s̀i lákpen ní píngi, ben aɔ zó'i è di guu p̀in.

26 Kè aɔ s̀i lákpen lɛ, aɔɔ è zó'i e bàa lɛɛ, m̀ɔde aɔ gbɛkee e ɔ zɔa à dà a lénlo, kè aɔɔe vĩa kɛɛ ladana kè Solu kè yānzi.

27 Yonatā s̀ɔɔ e yā kè a dee d̀ie a zìkpɛɛnɔnɛ maro, ben à a g̀ò kè à k̀una z̀ɔ z̀sa p̀ia. À ɔ k̀ea à dà a lén, ben à wɛɛ kè.

28 Ben z̀ikari ke bènɛ: N de lù sè a zìkpɛɛnɔnɛ kɔn Luda tɔo à bè, gbɛ kè p̀ɔ blè gb̀aa, adee g̀ɔ lárípɔ ũmɛ. Beee yānzin ní baade píngi m̀è bùsazi.

29 Ben Yonatā bè: Ma dee e ĩa darńmamɛ. Ñ gwa lán ma wɛɛ kè nà, kè ma zó p̀i m̀ɔsɔ féte yānzi.

30 Tó gbēnɔ pɔ kè aɔ sɪ ń ibeɛnɔa blè gbàa yā dé, le aɔ Filisitininɔ dèdè de beeela.

31 Zī beeean Isarailinɔ Filisitininɔ dèdè sɛna zaa Mikimasa ai Ayalɔni. Aɔ kpàsa búgubugu,

32 ben aɔ sɪ ń pɔkãdeenɔ té, aɔ sãanɔ kɔn zùnɔ kɔn zùnenɔ kùkù aɔ dèdè gwe gɔɔ, aɔe soo kɔn a aruo.

33 Ben wà à baaru kpà Solunɛ wà bè: N̄ gwa! Wèe durun ke Diinɛ, wèe nòbɔ soo kɔn à aruo. Ben Solu bè: A bɔ Dii yā kpɛɛ. À gbè gbèntē gbegere pá à suomɛ kè kpakpaa.

34 Ben à bè: À fãakɔa ń té, à beñne aɔ baade mó ma kiia kɔn a zùo ke a sãa, aɔ kòto kpá gura kè wà só. Àton durun ke Diinɛ à nòbɔ só kɔn à aruoro. Ben baade mò kɔn a zùo gwãavī beee, à à kòto kpàkpa gwe.

35 Solu Dii gbãgbākii bò gwe. Sa'okii kè à bò káakun gwe.

36 Ben Solu bè: Wà pɛɛ Filisitininɔzi gwãavīa wàgɔ n̄ dedɛɛ ai guu gá dɔo. Wàton n̄ gbēke tóro. Ben wà bène: N̄ ke lán à kènne maa nà. Ben sa'ori bè: À tó wà gbeka Ludaa kè gīa.

37 Ben Solu gbèka Ludaa: Wà pɛɛ Filisitininɔzi, né n̄ nawe wa ɔzĩɔ? Ben èe weàla zī beee zĩro.

38 Ben Solu bè: a zìkpɛ gbēnsinɔ a píngi, à s̄mazi kè, le wà e wà d̄o durun kè wà kè gbàa.

39 Kɔn Dii Isarailinɔ Mìsiri tóo, baa tó ma né Yonatã bé à durun kè, séde à ga. Ben gbēkee e yā siàlaro.

40 Ben à bèñne: À ze kpado kãa, mapi kɔn ma néo wégɔ kú kpado kè. Ben wà bène: N̄ ke lán à kènne maa nà.

41 Solu bè Dii Isarailinɔ Ludanɛ: N̄ tó wà yãpuraa

d5. Ben yā Yonatā kōn Soluo blè, ben parii mì bò bàn.

42 Solu bè: À gbè la mapi kōn ma néo musu. Kè yā Yonatā blè,

43 ben Solu bèνε: Ñ yā kè ní kè omε. Ben Yonatā bèνε: Ma gò lé sōntεν má zō zóa, féte má m̀so. Mae kè! Mà ga.

44 Ben Solu bè: Yonatā, tó née garo, Luda yā kemε pāsīpāsī.

45 Ben wà bè Solune: Yonatā gaó! Àmo kè tò wa zì blés? Auo! Kōn Ludao wée we kè baa à mìkã m̀en doo léε t̀otero, zaake Luda d̀nlen à beee kèo gbàa. Len wà Yonatā mì sì le, èe garo.

46 Ben Solu kámma bò kōn pεena Filisitiniǹo, ben Filisitiniǹo tà ní b̀sun.

47 Kè Solu v̀εε Isarailiǹo kpatan à ỳaa, à zì kà kōn a ibεεno gu píngia: M̀abuǹo kōn Am̀oniǹo kōn Ed̀muǹo kōn Zoba ḱnaǹo kōn Filisitiniǹo. Kpaá kè à lien píngi, è zì blémame.

48 À ẁorng̀oke tó b̀ò à zì blè Amalekiǹo, à Isarailiǹo sì ní wéetámmariǹo.

49 Yonatā kōn Isiboseo kōn Malakisuaon Solu négōgbēno ũ. À nénōgbēno vī g̀ōn plaa. À káaku tón Meraba, à plaade tón Mikala.

50 À naō tón Aiǹoama, Aimaza néme. À z̀ikpεεno gbēnsi tón Abana. Solu p̀i dāaromε, à desē Nεε néme.

51 Solu de Kisi kōn Abana de Nεεon Abieli néno ũ.

52 Solu guro ègō pāsī kōn Filisitiniǹo guro píngi. Tó Solu g̀osagbāa ke ẁorng̀odee è, è à sí à na a z̀ikpεεname.

15

Dii gina Soluzi kí ũ

¹ Samuēli bè Solunε: Mámbe Dii ma zĩ, ben ma nósi kùmma n kpatablena à gbε Isarailinε sèda ũ. Tò! Ñ swā kpá Dii yāzi sa.

² Dii Zìkpεde bè, é gεε bo Amalekinεa yā kè aō kè Isarailinε, kè aō zé zòhε n bεena Igipiti gbera yānzi.

³ Ñ gá lééríma sa, n n kaate n píngi. Ñton n gbεke tóro. Ñ n dede n píngi, gōgbēnε kōn nōgbēnε kōn néno kōn nékpāntēnε kōn zùnε kōn sāano kōn lakuminε kōn zaakinε.

⁴ Ben Solu a gbēnε sisi à n kakōa Telaimu. À zìkpε kèεdeenε gōn boro wàa dome. Yudanε kuu dε gōn boro kuri.

⁵ Ben Solu gāa Amalekinε wéte, à nàe èe n kpákpaawawεn.

⁶ Solu lékpāsā kè Keninε à bè: À bεe Amalekinε té le mātón a dedeńyoro yānzi, zaake ámbε a yā maaa kè Isarailinε n bεena Igipiti gbera. Kè Keninε bεe Amalekinε té,

⁷ ben Solu gāa à lεε Amaleki pìnεa sena zaa Avila ai à gāa péo Suru kè kú Igipiti ɔfāntēbεe kpaaa.

⁸ À Amaleki kí Agaga kù bεε, ben à à gbēnε dède kōn fēedaao n píngi.

⁹ Solu kōn a zìkpεenε e Agaga dero, bensō aō sā maaano sèe kōn zùnε kōn zùnε mèkpananε kōn sāne bòronε kōn pó maaano píngi, aōe we wà n dedero. Pó ginanε kōn pó yāyānanεn aō dède píngi.

¹⁰ Ben Dii yā sù Samuēlia à bè:

11 Ma Solu kana kpatan tò ma nòse yàka, zaake à kpee limε. Lán má dànε nà, è ke lero. Yã pì dì Samuelia, ben à wii pè Diizi ai guu gàa à dòo.

12 Kè Samuēli fεε kɔngɔ idε'idε, à gàa da Solulε, ben wà bène: Solu gàa Kameli. À sèeda pεε gwe a zīnda dɔngupɔ ũ, ben à gète à tà Giligala.

13 Kè Samuēli Solu lè, ben Solu bène: Dii aubarika dangu! Má kè lán Dii òme nà.

14 Ben Samuēli à là à bè: Sã wiii kè ma swã e maa dε diamε? Zù wiii kè mée maa bò máme?

15 Ben Solu wèàla à bè: Amalekinɔ pónɔme, zaake wà n̄ sãanɔ kɔn n̄ zù maaanɔ sèe wà sùo wà saa oo Dii n Ludaame. Wa n̄ kpaaanɔ dèdε.

16 Ben Samuēli bène: N̄ yīte le, mé yã kè Dii òme gwãavĩa onne. Ben Solu bè: N̄ o.

17 Ben Samuēli bè: Kè n n zīnda féte bò yã, née gɔ Isaraili boriinɔ dɔn'aedee ũroo? Dii n ka kpatan Isarailinɔ kina ũ,

18 ben à n zī bɔkɔte keare kè à bè: N̄ gá n̄ Amalekinɔ dεdε, zaake durunkerinɔme. N̄ gá n̄ zī kányo ai n̄ n̄ kaate.

19 À kè dia n gi Dii yã mazi, n leε n̄ pónɔa, n yã kè Dii yeziroo kè?

20 Ben Solu bène: Ma Dii yã mà, ma bɔkɔte kè à ma zī mà keε kè. Ma Amalekinɔ dèdε n̄ píngi, ben ma su kɔn n̄ kí Agagao.

21 Ben zīkarinɔ sã maaanɔ kɔn zù maaanɔ bò pɔ kè wà sèe pìnɔ té, le wà saa oo Dii n Luda zaa Giligala kè.

22 Ben Samuēli bè:
Dii yã kūna maane dε
sa'opɔ kè wè ká tén à té kula.

Mìsienanɛ dɛ sa'onala.

À yāmana dɛ

sa'ona kōn sākaro m̀̀kpanaola.

²³ Gina à yā mazi durun sēnkpe kōn m̀̀sokenaomɛ.

Dɔkenao zaa sēnkpe kōn tāagbāgbānaomɛ.

Lán n gi Dii yā mazi nà,

àpi g̀̀i n kíkɛɛzi se.

²⁴ Ben Solu bènɛ: Ma durun k̀̀. Ma p̃́ Dii yā k̀̀ ní òmɛnɛ, zaake ma ṽ́a k̀̀ gbēnɔnɛ, ben ma ní yā mà.

²⁵ Ñ s̀̀u kɛmao kōn ma durun p̀̀io sa. Ñ ɛara ñ gámao lɛ mà e mà dɔnzi kɛ Diinɛ.

²⁶ Ben Samueli bènɛ: Mé gányoro. N gi Dii yāzi, ben à g̀̀nnɛ ñg̃ɔ dɛ Isarailinɔ kína ũ.

²⁷ K̀̀ ɛ Samueli kpɛɛ lì, èe taa, ben Solu à k̀̀ a uta léa, ben à k̀̀ à ɔz̃́.

²⁸ Ben Samueli bènɛ: Dii n bɔ Isarailinɔ kpatan zaa gb̃́aa, ben à n gb̃́daaa k̀̀ à maa denlaa k̀̀n.

²⁹ Isarailinɔ Luda Gakuide è ɛgɛɛ toro, è a laasuu liero, zaake gb̃́nteenlo, gbasa à a laasuu liɛ.

³⁰ Ben Solu bènɛ: Ma durun k̀̀. Baa kōn beeeo n yā nna, ñ ma kpe da Isaraili gb̃́nsinɔ kōn gb̃́ p̃́ngio aɛ. Ñ gá zɛmɛ lɛ mà e mà dɔnzi kɛ Dii n Ludanɛ.

³¹ Ben Samueli ɛara à gà à z̀̀nɛ, ben Solu dɔnzi k̀̀ Diinɛ.

³² Ben Samueli bè: À m̀̀ kōn Amaleki kí Agagao. K̀̀ kína p̀̀i e m̀̀, èe kpákpa a k̀̀ yákee kuuro, zaake èe daa a bɔ gaa léz̃́mɛ.

³³ Ben Samueli bè: Lán n f̃́ɛdaa tò nɔgb̃́ paridee k̀̀ra a nézi nà, len n da é kora a nézi lɛ se. Ben à Agaga z̀̀z̃́k̀̀rɛ Dii aɛ Giligala gwe.

³⁴ Ben à tà Rama. Solu s̃́ tà a bɛ Gibɛa.

35 Baa kè Solu kè Samueline wēnda, Samueli e gá à wée kpáezi dɔro ai à gàa gao, zaake Dii pɔɔ yàka kè à Solu kà Isarailinɔ kína ũ yānzi.

16

Samueli nɔsikuna Dauda mià

1 Dii bè Samueline: Négõ ɔɔ dɔɔ Solu yā musu ai bɔremε? Ma gine à kí ble Isarailinɔne. Ñ nɔsi ká koban à pa ñ da zén. Ma n zī Betelému gbē Yese kiia, zaake à nénɔ doken má sè à gõ kí ũ.

2 Ben Samueli bè: Dian mé ke nà mà gá gwee? Tó Solu mà, eé ma de. Ben Dii bène: Ñ zùnunu sé ñ gáo ñ be n mɔ ma gbāgbāme.

3 Ñ Yese sísi saa pì onaa, mé yā kè né kee onne, né nɔsi kúme gbē kè mé ɔɔanne mià.

4 Samueli yā kè Dii òne kè. Kè èe kaa Betelému, lakutu pì gbēnsinɔ gàa wà dààle. Vīa ní kŭ, ben aɔ à là wà bè: Aafian n mɔ kèó?

5 À bè: Aafiamε. Ma mɔ Dii gbāgbāme. À gbāsī bɔ a zīndan à gámao saa o. Ben à gbāsī bɔ Yesen kŏn a négõgbēnɔ à ní sísi sa'onaa.

6 Kè aɔ kà, Samueli Eliabu è, ben à laasuu lè à bè: Gbē kè Dii sè bé à zena à ae gwe.

7 Ben Dii bène: Ñton à zena ke à gbàakεε gwaro, ma gizimε. Mèè gbē gwa lán gbēntee è gwa nàro. Gbēntee è gbē gwa a mēamε, mapi sɔ, swèn mèè gwa.

8 Ben Yese Abinadabu sìsi, à mò Samueli ae, ben à bè: Dii e gbē kèkii séro.

9 Ben Yese Sama sìsi, à mò Samueli ae dɔ, ben à bè: Dii e gbē kèkii séro.

10 Ben Yese a négōgbē gōon swēplaaano sisi, aō mō Samuēli aε, ben à bè: Dii e n gbēke séro.

11 Ben à Yese là à bè: N gōkpareno lén yè n píngiō? À wèàla à bè: Aō gbē zāadee bé à kú kèro, èe sãa dāame. Ben Samuēli bène: N gbē zī wà à sísi. Wé póke kero séto à sù.

12 Ben à gbē zīa, à mō. Né pì né gbē tēaame, à zena maa bensō à uu kēkōana. Ben Dii bè: N fεε n nōsi kú à mìa, zaake àpin gwe.

13 Ben Samuēli koba pì sè à nōsi kù à mìa à vīino wáa. Zaa zī beean Dii Nini sù Daudaa. Beee gbera Samuēli èara à tà Rama.

Dauda zīkena Solu

14 Dii Nini gò Solua, ben Dii tò zīn pāsī sùu.

15 À ìbanò bène: Ludaa tò zīn pāsī e wéε tāamma.

16 Kí, n tò wamōwa n ìbanò gbē kè mōrolena dō wete. Tó Ludaa tò zīn pāsī pì sùmma, eégae mōro lénne, ñgae e n ke sào.

17 Ben à bè a ìbanone. À gbē kè mōrolena dō maamaa wete à móome.

18 Ben à ìbanò doke bène: Ma Betelēmu gbē Yese né ke è, à mōrolena dō. Zīkpe wōrongōdeeme, bensō à yā'ona dō. Gō maaame, bensō Dii kúo.

19 Ben Solu gbēno zī Yesea, aō gàa wà bène: Solu bè n n né Dauda kè è sãano dā gbarεare.

20 Ben Yese buredi di zaakine kōn geepiwēεo tùu do kōn blèkoffine bōroo, à a né Dauda gbàreo Solua.

21 Kè à kà Solu kiia, à gō à zīkeri ũ. Solu yezi maamaa, ben à à diε a zīkapōnoεerino doke ũ.

22 Ben Solu gbē zī Yesea à bè: N tò Dauda gō ma zīkeri ũ, zaake à yā è kemε nna.

²³ Tó Ludaa tò zĩn pì sù Solua, ben Dauda è a mɔɔ sé àgɔ lɛɛɛ. Tó zĩn pì gòà, ben è ke sàɔ, à su a làakaria.

17

Dauda kɔn Gɔlayao

¹ Filisitininɔ ní zìkpɛɛɛɔ kàkɔa, aɔɔe zì soru kɛɛ Soko zaa Yudanɔ bùsun, ben aɔ bùra kàɛ Efesi Damimu, Soko kɔn Azekao dagura.

² Solu kɔn Isarailinɔ sɔ kɔ kàkɔa aɔ bùra kàɛ Ela gusararaan, aɔɔe soru kɛɛ aɔ gá Filisitininɔzi zìo.

³ Filisitininɔ kú sɔsɔ kàa kpa, Isarailinɔ sɔɔ kú sɔsɔ kè kpa, guzure kú ní dagura.

⁴ Ben Gata gɔsagbãaa kè wè sísi Gɔlaya bò Filisitininɔ bùran. À gbãa kà gàsãsuu swɛɛdo.

⁵ À m̀gotɛ fura kuna, à m̀gotɛ uta kè de lán kpòtɛɛ bà dana kè à tiisi kà kiloo baaagɔ.

⁶ À m̀gotɛ sòkoto yina dɔ, bensɔ à m̀gotɛ sári lɛɛtɛgɛ logona a kpɛɛ kpa.

⁷ À sári sɔnte kũna, à pá de lán bisatãri àsa lí bà. À wɛɛ tiisi kà kiloo swɛɛplaa. À sɛngbangoseri tena à aɛ.

⁸ Gɔlaya zè à lé zù Isaraili zìkpɛɛɛɔzi à bè: Bóyãnzin a bɔɛ kɔn zìozi? Á dɔ kè Filisitinin ma ũroo? Amɔa sɔ, Solu zònɔn a ũ. À gbɛke bɔ a té à pita à mó ma kiia.

⁹ Tó eé fɔ à zì kámao à ma de, ma gbɛnɔ é gɔ a zònɔ ũ. Tó mámbe ma à de sɔ, é gɔ wa zònɔ ũ, égɔ zò bleewe.

¹⁰ Ben Filisitini pì èara à bè: Mɛɛ kùse biii Isaraili zìkpɛɛɛɔa gbãa. À gbɛ wetɛmɛ lɛ wà zì ká ledò.

11 Kè Solu kɔ̃n Isarailinɔ̃ à yā pì mà ń píngi, ã b́dí kè, swè kèngu.

12 Dauda né Eflata gbě Yese néme. Yese né Betelému kè kú Yudanɔ̃ bùsun gbẽme. À négɔ̃gbẽnɔ̃ ì g̃ɔ̃n sɔ̃raag̃ɔ̃. Solu gurɔ̃ gbě zikũname.

13 À né gbãa g̃ɔ̃n aag̃ɔ̃nɔ̃ kú z̃ilan kɔ̃n Soluo. À négɔ̃gbẽ káaku tón Eliabu, à plaade tón Abinadabu, à aag̃ɔ̃de tón Sama.

14 Daudan Yese né z̃aadee ũ. À ṽiì pìnɔ̃ t́ Soluzi,

15 m̃ode Dauda è gá Solu kiia à ɛara à su Betelému à a de s̃aanɔ̃ d̃ã.

16 Filisitini pì è bɔ̃ à a z̃inda ɔ̃ɔ̃ãnne kɔ̃ngɔ̃ kɔ̃n uusiɛo ai gurɔ̃ baplaa.

17 Z̃ĩkea Yese bè a né Daudanɛ: Ñ ése kpatana kp̃ɛɛ doo kè kɔ̃n buredi mèn kuri kènɔ̃ sé ñ gáo n ṽĩnɔ̃ne kpakpaa ñ b̃uran.

18 Ñ g̃asi mèn kuri kènɔ̃ sé ñ kpá ñ g̃ali gbẽnsia. Ñ gá ñ ñ gwa, tó ãɔ̃ aafia, ñ su s̃èdao kè ãɔ̃ kuu aafia.

19 Ãɔ̃ kú kɔ̃n Soluo kɔ̃n Isarailinɔ̃ píngi Ela guzuren, ãɔ̃e z̃ĩ kaa kɔ̃n Filisitininɔ̃.

20 Dauda f̃ɛɛ kɔ̃ngɔ̃ ide'ide, à a s̃aanɔ̃ tò kɔ̃n s̃ad̃ari p̃andeo. À a asoo s̃è, ben à dà z̃én lán Yese òne nà. Kè à kà z̃ikp̃ɛenɔ̃ b̃uran, à mò à lè ãɔ̃e gaa z̃ilan, ãɔ̃e wii gbãaa l̃ɛɛ.

21 Isarailinɔ̃ kɔ̃n Filisitininɔ̃ e soru k̃ɛɛ ãɔ̃ ãɛ d̃ɔ̃k̃ɔ̃a.

22 Ben Dauda a asoo nà p̃ódákparine a ɔ̃z̃i, ben à bàa lè à g̃aa z̃ilan. À a ṽĩnɔ̃ lè gwe, ben à ì kpàmma.

23 Kè èe yā ooño, Filisitininɔ̃ g̃ɔ̃sagbãa Gɔlaya, Gata gbě b̃ò Filisitini z̃ikp̃ɛenɔ̃ t́, à ɛara à f̃ɛɛ kɔ̃n a yā pì. Dauda yā pì mà.

24 Kè Isarailinɔ à è, swè kèngu, aɔ lèkɔa ní píngi.

25 Aɔwe ookɔne wèe bee: Ée gɔgbè pì e à bòroo? Tó à bò, è kùse biiwamε. Gbè kè à à dè, kína é adee gba auziki bíta, eé a nénɔgbè kpáa dɔ nɔɔ ũ, bensɔ à bɛdeenɔ é be'ɔɔ kpá dɔro.

26 Ben Dauda gbè kè aɔ zena a saenɔ là à bè: Bón weé ke gbè kè à Filisitini pì dè à Isarailinɔ bò wí guune? Dén Filisitini gɛfɔɔdee pì ũ, gbasa àgɔ Luda Wèndide zìkpeenɔ lé gwa yāzii?

27 Ben wà bène lán gbènɔɔ e oo nà: Len weé ke gbè kè à à dènε le.

28 Kè à vīi gbènside Eliabu mà Dauda e yā oo kɔn gbènɔ, à pɔ fèzi à bè: À kè dia n mɔ kè? Dén n sã féte kègweenɔ tònε gbáan? Má n wada kɔn n nòse zaaao dɔ. N mɔ zì gwamε.

29 Dauda bè: Bón má kè? Yān má gbèkaroo?

30 Ben à kpeε linε à gàa à yā dɔnkɔ pì là gbè pāndea. Lán gbè káaku òne nà, len wà òne le dɔ.

31 Wà yā kè Dauda ò pì tɔkè Solunε, ben à gbè zì wà à sisi.

32 Kè Dauda m̀, à bè Solunε: Gbèke tón tó swè kèagu Filisitini pì yā musuro. Mamɔma n zòbleri, mé gá zì káo.

33 Ben Solu bène: Né fɔ̀ ǹ gá zì ká kɔn Filisitini pìoro. Né féten n ũ. Gɔgbè pì sɔ̀ né zìkarimε zaa a gɔkparekεguro.

34 Ben Dauda bène: Mamɔma n zòbleri, mámbe meègɔ̀ ma de sãanɔ dāa. Tó músu ke kpera m̀ à sãa kù kpàsan,

35 meè à gbese mà lé mà sãa pì bɔ̀ à lézì. Tó à èaramazi, ben meè à kù a létánkaa mà lé mà de.

36 Mapi n zòbleri, ma músu dè, ma kpera dè. Filisitini gɛfɔɔdee pì é gɔ lán n̄ bà, zaake èe Luda Wèndide zìkpɛɛnɔ lé gwaa yāzi.

37 Dauda èara à bè: Lán Dii ma bɔ músu kɔn kperao lézī nà, len ée ma bɔ Filisitini pì ɔzī ɛ. Ben Solu bène: N̄ gá! Dii gɔ kúnyo.

38 Solu a zìka'uta dànɛ à a m̀gotē f̀ura k̀unɛ, ben à a m̀ò uta dànɛ.

39 Dauda Solu f̀ɛɛdaa lògo zìka'uta p̀ia. K̀è à ỳò t̀aa, ben à f̀ua, zaake èe k̀ɔ d̀ɔoro. Ben à bè Solunɛ: Mé f̀ɔ mà gá k̀ɔn p̀ɔ p̀inɔro, zaake m̀éɛ k̀ɔ d̀ɔoro. Ben à p̀ɔ p̀inɔ b̀èɛ p̀ingi à k̀aɛ.

40 À a g̀ò s̀è, ben à g̀aa à gb̀è p̀ɔrɔp̀ɔrɔ s̀èɛ swawɛɛn m̀èn s̀ɔoro à k̀a a s̀adábɔkɔn. Ben èe s̀ɔo Filisitini p̀izi, à a gb̀emba k̀una.

41 Ben Filisitini p̀i e s̀ɔo Daudazi, à sengbangoseri t̀é à aɛ.

42 K̀è à Dauda gwà, à è né féte t̀èa maaame, ben à d̀ɔk̀èo

43 à bène: Gb̀ɛɛn ma ũ, ben n gbasa ǹéɛ m̀ɔɔmazi k̀ɔn g̀òó? Ben à à k̀a k̀ɔn a t̀aa t̀oo.

44 Ben à èara à bè: N̄ s̀mazi n̄ gwa, b̀aanɔ é n ble, ǹbɔ p̀asĩnɔ é n só.

45 Dauda bène: F̀ɛɛda k̀ɔn s̀ári l̀èɛtɛgɛɛo k̀ɔn s̀ári s̀ɔntɛon ǹéɛ m̀ɔɔo mazi. Mapi s̀ɔ, Dii Zìkpɛde Isarailinɔ Luda k̀è n à lé gwà yāzi t̀on m̀éɛ m̀ɔɔonzi.

46 Dii é n namɛ ma ɔzī gb̀aa. Mé n de mà n m̀i z̀ɔ, mé Filisitini zìkpɛɛnɔ g̀ènɔ kpá b̀aanɔa k̀ɔn ǹbɔ p̀asĩnɔ gb̀aa aɔ só, anduna é d̀ɔ k̀è Ludaa kú k̀ɔn Isarailinɔ.

47 Gb̀è k̀è aɔ k̀ak̀ɔa gura k̀ènɔ é d̀ɔ k̀è Dii è z̀i ble k̀ɔn f̀ɛɛdaao ke k̀ɔn s̀arioro. Dii bé à z̀i v̄i, ée a nawe wa

ozi.

48 Gurɔɔ kɛ Filisitini pì e sɔɔ Daudazi, à mó dakɔreɔ, ben Dauda bàa lè èe gaazi guu kè weé zì kán.

49 Ben à o gè a bɔkɔn à gbè bɔ à dà a gbèmban. Kè à Filisitini pì gbáo, ben à à pà a aea. Gbè pì gè à aewan, ben à lèe a puua.

50 Gbèmban Dauda zì blèo Filisitini pì. À à pào a nè, baa fèdaa à kũnaro.

51 Ben à bàa lè à gàa à zèàla, à à fèdaa wòto à kpén à à dè à à mì z̄o. Kè Filisitininɔ è n̄ gɔsagbāaa pì gà, ben ā lèk̄o.

52 Ben Isarailinɔ kɔn Yudanɔ pèézi kɔn wiio, ā pèrma ai Gata b̄ilea kɔn Ekerɔnu b̄ileo. Gbè kè ā n̄ dɛdɛnɔ gèno ḡo kaena sɛna zaa Saraimu zén ai Gata kɔn Ekerɔnu.

53 Kè ā sù kɔn pena Filisitininɔao, ben ā n̄ bùra pónɔ nàk̄o wà ḡeɛo.

54 Dauda Filisitini pì mì sè à gào Yerusalemu, à à ḡkeɔnɔ kàe a kpén.

55 Gurɔɔ kè Dauda e sɔɔ Filisitini pìzi, Solu e à gwaa, ben à a z̄ikpɛɛnɔ gbènsi Abana là à bè: Dé nén néḡgbè pì ũu? À wèàla à bè: Kí, kɔn n kuunao, má d̄ro.

56 Ben kína bè: N̄ gbeka n̄ ma tó dé nén ḡokpare pì ũ.

57 Kè Dauda sù kɔn Filisitini pì denao, Abana à sè à gào Solu kiia, à Filisitini pì mì kũna.

58 Ben Solu à là à bè: Ḡokpare, dé nén n ũu? À wèàla à bè: N z̄òbleri Yesɛ, Betɛlemu gbè nén ma ũ.

18

Solu íbetεkpana kōn Daudao

¹ Kè Dauda yā ò kōn Soluo à yāa, ben Yonatā gbēnna kpào à yezi lán a zīnda wèndi bà.

² Zaa zī beeean Solu à diε a bε, èe we à tá a de bε dɔro.

³ Yonatā yā yìo kè à yezi lán a zīnda wèndi bà yānzi.

⁴ Ben à a utadaa kè à dana bò à à gbà kōn a zìka'utao kōn a fēεdaao kōn a sáo kōn a asaao.

⁵ Guu kè Solu Dauda gbàren zì ká píngi, è saa kúmε, ben à à diε zìkpεεnɔ gbēnsi ũ. À yā è kε baade píngine nname kōn Solu íbanɔ n píngi.

⁶ Kè zìkpεεnɔ e suu Dauda Filisitini pì dena gbera, nɔgbēnɔ bò Isaraili wétεnɔ guu píngi, aɔ gàa da n kí Solule, aɔɔe lè sii aɔɔe ɔ wāa, aɔɔe gágá lεε aɔɔe pɔnnaa kεε aɔɔe sēgēsēgē paa.

⁷ Aɔɔe lè sii wèe dɔɔkōnε, aɔɔe ɔ wāa wèe bee: Solu gbēnɔ dèdε gɔɔn wàa sɔsɔɔro, Dauda sɔ gɔɔn bɔrɔ lεo ũgbangba.

⁸ Yā pì kè Solunε zaa maamaa, ben à pɔ fè à bè: Wà gɔɔn bɔrɔ lεo ũgbangba kpà Daudaa, mapi sɔ wàa sɔsɔɔro. Kpata bé à gò à sí sa.

⁹ Zaa zī beeean à wéε dònε.

¹⁰ Kè guu dɔ, ben Ludaa tò Solu zīn pásī pì dià, èe yābuu tāa a kpén, ben Dauda a mɔrɔ sè, èe lεε lán è lé nà. Solu a sári kūna,

¹¹ ben à à gbào, èe daa é Dauda páo lε à nakɔa kōn guòmε. Ben Dauda a zīnda gbèεnε ai gèn plaa.

¹² Solu e vīa kεε Daudanε kè Dii kúo bensɔ à kpεε liare yānzi.

13 Ben à pè Daudaa a kiia, à à diè zìkpe g̃õn wàa s̃õõrooñ gb̃ensi ũ. Àmbe èg̃õ d̃ṍnne ae z̃ìlan.

14 Guu kè à g̃aan píngi è saa k̃ũme, kè Dii kúo yānzi.

15 Kè Solu è èg̃õ saa k̃ũu, ben à ṽia kènne de káakula.

16 Isarailiñ k̃õn Yudañ s̃õ ye Daudazi ñ píngi, kè èg̃õ d̃ṍnne ae z̃ìlan yānzi.

17 Ben Solu bène: Mé ma ñéñgb̃ē káaku M̃eraba kpámma ñõ ũ. Ñ w̃ór̃ong̃õ ke ñ Dii z̃ì káme. Zaake Solu laasuu lè à bè: Mé ò naaro, Filisitiniñ bé wé à de.

18 Ben Dauda bène: Dén ma ũu? Dén ma b̃edeenñ k̃õn ma de boriiñ ũ kè mé gbasa mà g̃õ ñ anzure ũu?

19 Kè M̃eraba kà wà à kpá Daudaa, ben Solu à kpà M̃eola gb̃ē Adarielia.

20 Solu ñéñgb̃ē Mikala ye Daudazi. Kè wà yā pì ò Solune, à kènne nna

21 à bè: Mé à kpáame, eé g̃õne takut̃e ũ, Filisitiniñ é à de. Ben à bè Daudane: Né ma né p̃ānde e ñ sé sa.

22 Ben à bè a ìbañne: À yā o Daudane asii guu, à oñe à yā káme, bens̃õ ma ìbañõ yezi ñ píngi. À ma ñéñgb̃ē sé.

23 À ìbañõ yā pì dà Daudane a swāla, ben à bè́nne: G̃õna kína né z̃ā ũu né yā aagan yó? Takaasideen ma ũ, dé bé à ma d̃õõ?

24 Kè Solu ìbañõ sù, aã Dauda yā pì t̃õk̃ènne.

25 Ben Solu bè: À oñe má ye anzure p̃ókeziro, sé à g̃ēe bom̃e ma ìb̃e Filisitiniñõ, à sum̃e k̃õn ñ g̃ẽõõñ m̃èn bas̃õro. Èe kpákpaa Filisitiniñõ é à dem̃e.

26 Kè ìba pìno yã pì tǝkè Daudanɛ, gǝna kína né zã ũu kènɛ nna sa. Ai noo pì ségurɔɔ gǝ gá ká,

27 Dauda kǝn a zìkpɛɛno fɛɛ wà gàa wà Filisitiniɔ dèdɛ gǝon wàa do, ben à sù kǝn n gɛfɔɔno à kpà kínaa píngi, lɛ à e à gǝ à né zã ũ yãnze. Ben Solu a né Mikala kpàa noo ũ.

28 Kè Solu è lɛ, à dǝ kè Dii kú kǝn Daudao bensǝ a né Mikala yezi,

29 ben à vīakɛnanɛ kàara, à gǝ à ibɛɛ ũ ai à gàa gào.

30 Gurɔɔ kè Filisitiniɔ kínano e boɛɛ wà gá zì ká, Dauda è saa kú dɛ Solu ìba kpaanɔla, ben à tó bò maamaa.

19

Solu wetɛna à Dauda dɛ

1 Solu ò a né Yonatãɛ kǝn a ìbanɔ n píngi aǝ Dauda dɛ. Mòdɛ Yonatã yezi à ɔ gǝ,

2 ben à à gbà làakari à bè: Ma dee e wetɛɛ à n dɛ. Ñgǝ n zīnda kūna dǝ zia kɔngɔ. Ñ utekii wetɛ ñgǝ kú gwe.

3 Mé bo wéte kpɛɛ kǝn ma deo, wé zɛ guu kè n utɛn. Mé n yã onɛ. Lán à òmɛ nà, mé onnɛ.

4 Ben Yonatã gàa à Dauda maa bò a denɛ à bè: Baa, ñton yã zaaa ke n zòbleri Daudanɛro, zaake èè zaa ke kennɛro. À yãkɛnanɔ àrɛ vīnnɛ maamaa.

5 Kè à Filisitini pì dè, à gì a wëndizimɛ, ben Dii tò wa zì bíta blè wa píngi. Ní è, ben n pɔɔ kè nna. Bóyãnze n yezi ñ yã zaaa ke taarisaidee pìnzezi ñ à dɛ pãa?

6 Solu à yã mà, ben à lù sè à bè: Kǝn Diio weé à dɛro.

7 À gbera Yonatã Dauda sìsi, à yã pì tǒkène píngi, ben à gàa kǒn Daudao Solu kiia, ben èe zĩi kèene lán a zii bà.

8 Zĩ èara à fèe, ben Dauda gàa zĩ ká kǒn Filisitininɔ. À sìngu à zĩ blèrɪmma búgubugu, ben aɔ bàa lène.

9 Dii tò Solu zĩn pāsĩ pì èara à dia gurɔɔ kè à vèena a kpén. À a sári kũna, ben Dauda e a mɔɔɔ lèene.

10 Solu wète à Dauda páo le à à nakɔa kǒn gũo. Kè à gbèene, ben sári pì gàa à gũ pà. Gwãavĩ beean Dauda bàa lè à tà.

11 Ben Solu gbẽnɔ zĩ Dauda be, le aɔ à dādã aɔ à de kɔngɔ, ben à naɔ Mikala à gbà làakari à bè: Tó nêe bàa sí gwãavĩaro, weé n de zia.

12 Ben Dauda bò windo guu, Mikala à gbàre kǒn bào tɔɔte, ben à bàa lè à gè zéla.

13 Ben Mikala tãa sè à dàe gádoa, à blè báa sè à kù tãa pì mĩla, ben à bisa kùàla.

14 Kè Solu gbẽnɔ zĩ Dauda kũ, Mikala bè à gbãaro.

15 Ben Solu èara à gbẽnɔ zĩ Dauda gwa à bèinne: À à sé kǒn a gádoe lèdo, à suome le mà à de.

16 Kè aɔ gè kpén, tãa pìn aɔ è gádoa, blè báa kù à mĩla.

17 Ben Solu Mikala là à bè: Bóyãnze n bɔ ma kpèe n ma ibèe gbàre à pìtimaguzi? Mikala wèàla à bè: À bème mà tó à gè zéla. Tó ma gi sɔ, é ma de.

18 Kè Dauda bàa lè à gè zéla, à gàa Samuèli gwa zaa Rama. À yã kè Solu kène tǒkène píngi, ben aɔ gàa wà vèe Nayo lèdo.

19 Kè wà ò Solune Dauda kù Nayo zaa Rama,

²⁰ ben Solu gbẽnɔ zì à kũ. Kè aõ kà gwe, aõ lè annabi gáli e dɛdɛɛ, Samuɛli kú n̄ t́ n̄ dɔn'aɛdee ũ. Ben Luda Nini sù zìri pìnɔa, aõɛ dɛdɛɛ se.

²¹ Kè wà ò Solunɛ, ben à gbě pāndenɔ zì, ben aõ dèdɛ lɛ dɔ. Solu èara à gbẽnɔ zì à gènn̄ aagõdeeo, ben aõ dèdɛ se dɔ.

²² Ben Solu pì fèɛ èe gaa Rama a zĩnda sa. Kè à kà lɔgɔ bíta kè kú Seku saɛ, à gbẽnɔ gbèka à bè: Samuɛli kɔn Daudao kú máme? Ben wà bène: Aõ kú Nayo zaa Rama.

²³ Kè èe gaa gwe, ben Luda Nini sù baa àpia se, èe dɛdɛɛ èe gaa ai à gàa à kào Nayo zaa Rama.

²⁴ À a pókāsāano pitiawa, à dèdɛ Samuɛli aezĩ. Zì beee fāantē kɔn gwāavĩo píngi ègõ daena bũumɛ. À yā bé à tò wè be: Solu kú annabinɔ t́me se dɔɔ?

20

Dauda kɔn Yonatāo

¹ Dauda b̀ Nayo zaa Rama, à bàa lè à gàa à Yonatā lè, ben à à là à bè: Bón má kè? Dà kpáreen má kè? Yā zaa kpáreen má kè n̄ denɛ kè èe wɛtɛɛ à ma dɛɛ?

² À wèàla à bè: Gyam! Né garo. N̄ gwa, ma de è yāke ke à gí dame ma swālaziro, yā bíta ke à néngon yoo. Ma de ègõ yā beee taka keɛ à gí omɛzió? Mée síro!

³ Ben Dauda bè dɔ: N̄ dee dõ sãnsãn kè ma n̄ pɔnnaa è. Beee yānzin èe tó n̄ yā pì m̄aro, lɛ n̄ pɔɔ tón yakaro yānzì. Kɔn Dii kuunao kɔn n̄ kuunao má kú gaa lézĩmɛ.

⁴ Ben Yonatā bène: Pó kè n̄ yezi píngi mé kennɛ.

5 Ben Dauda bèɛ: Ñ gwa, mo dufu zĩbaame zia. À kù mà v̄e mà p̄ ble k̄n k̄naome. Ñ tó mà gá mà ut̄e s̄e ai ziando uusie.

6 Tó n de ma gbeka, ñ bene ma zé gbèkamma mà gá ma be w̄ete Betel̄emu kpakpaa, kè ma b̄edeeno píngi e saa kè w̄e o w̄e k̄n w̄e oo gwe yānzi.

7 Tó à bè à maa, méḡo aafia, mo de tó à p̄o f̄e maamaa, ñḡo d̄o kè yā zaaan à z̄e à kem̄e gwe.

8 Ñ gb̄eke ke mam̄oma n z̄òblerine, zaake n yā ȳimao k̄n Dii d̄onaome. Tó má taari v̄i, ñ ma de n z̄inda. Ñton ma kpá n dearo.

9 Ben Yonatā bè: Gyam! Tó má d̄o kè ma de z̄e à zaaa kenne, le mé onneroo?

10 Ben Dauda à là à bè: Tó n de gá à yā p̄as̄i ònne, dé bé eé om̄e?

11 Ben Yonatā bèɛ: Ñ mó wà gá s̄ete. Ben āo b̄e wà gà s̄ete ñ plaa.

12 Ben Yonatā bè: Má s̄i k̄n Dii Isarailino Ludao, ai ziando mo ndaa'i mé ma de ȳo mà gwa. Tó n yā k̄ne, mé lékp̄as̄a kenne.

13 Tó ma dee yezi à à zaaa kenne me s̄o, ben méé lékp̄as̄a kenne ma n gbare n ta aafiaro, Dii yā kem̄e p̄as̄ip̄as̄i. Dii ḡo kúnyo lán à kú k̄n ma deo yā nà.

14 Lán má kpé kú w̄endio nà ñ gb̄eke kem̄e lán Dii è k̄ne nà, kè w̄aton ma dero yānzi.

15 N gb̄eke tón yā k̄n ma b̄edeeno zikiro, baa tó Dii t̄o n ib̄eno yāa anduna guu.

16 Len Yonatā yā ȳi k̄n Daudao le, ben à bè: Dii ḡe bonne n ib̄ena.

17 Ben Yonatā t̄o Dauda èara à lù s̄eare d̄o a yenzi yānzi, zaake à yezi lán a z̄inda w̄endi bàme.

18 Ben Yonatã bèɛ: Mɔ dufu zĩbaa kuu zia. Tó wèe gběke e n vɛekiinlo, weé n gbeka.

19 Ziando ò gá ò utɛ guu kè n utɛn yãa pì naanagurɔ, nɛgɔ kú gbè kè de tɔɔtɛ lé sèeda ũu sae gwe.

20 Mé kà zu gbè pì sae wén aagɔ lándɔ mée pɔ gbāa bà,

21 mé nɛgɔgbě ke zĩ à gá kà pìnɔ wetɛ. Tó ma bèɛ, kànɔ kú à kpɛɛ, à sée à mɔo, ò mɔ, má sì kɔn Diio nɛgɔ aafiamɛ, kari kuuro.

22 Tó ma bèɛ kànɔ kú à aɛ sɔ, ò gá, zaake Dii bé à n gbarɛ.

23 Yã kè wá yì kɔo sɔ, Dii bé eégɔ de yã pì sèedadee ũ gurɔ píngi.

24 Ben Dauda gáa à ùtɛ sɛn. Kè mɔ dufu bɔ, kína vɛɛ lɛ à pɔ ble.

25 À vɛɛ a vɛekiia gù sae. Yonatã vɛɛ à aɛ, Abana kú à sae. Dauda vɛekii sɔ, gběkee kú gwero.

26 Solu e yáke o zĩ beeearo, zaake èe daa yáke bé à à lè, à kú gbãsiomɛ, beee bé à kpànɛ.

27 Kè guu dò mɔ gurɔ plaadee zĩ, Dauda vɛekii gɔ da kori, ben Solu a né là à bè: Bóyãzi Yɛɛ né e mɔ pɔ ble gĩa kɔn gbãaoroo?

28 Ben à bèɛ: À zé gbèkama, à bè é gá Bɛtɛlemu.

29 À bè mà tó à gá, zaake a bɛdeenɔ e saa oo wɛtɛ pì guumɛ, ben a v̄i bèare à mɔ. À bè tó à kɛmɛ, mà a gbarɛ à gá a v̄inɔ gwa. Beee yãnzin èe mɔ pɔ bleyenorozi.

30 Ben Solu pɔ fɛ Yonatãzi à bè: Né faasai swãgbãade! Má dɔ kè n ze Yɛɛ né kpɛɛmɛ. N wí dà n zĩndaa kɔn n dao.

31 Tó Yεε né pì g̃ó kú kú wèndio, né e ò kpata blero. Ì gbèṅ zī ã à kú wà suome tia. Séto à ga.

32 Ben Yonatã à là à bè: Bóyãnzin eé gazi? Bón à kè?

33 Ben Solu Yonatã gbà k̃n sáριο ε à e à à de, ben Yonatã d̃s sa kè a de zè k̃n Dauda denaome.

34 Yonatã f̃ε à gò p̃obleela k̃n p̃of̃εo, èe gà à p̃ó blè m̃o gur̃o plaadee p̃i zī d̃ro, zaake à ñse yàka Dauda yã musu, kè à de à diε gb̃ε futaa ũ yãzi.

35 Kè guu d̃, Yonatã b̃ò à gàa Dauda le guu p̃in. Né g̃gb̃ε kee tézi.

36 Ben à bè né p̃inε. Ì bàa lé ò gá k̃aa. Tó ma kà zù, né wεε. Kè né p̃i bàa lè èe gaa, ben Yonatã kà zù à m̃ila.

37 Kè né p̃i kà guu kè Yonatã kà p̃εn, ben à lé zù né p̃izi à bè: Kà p̃iño kú n aε k̃aa.

38 Ben Yonatã èara à lé zùzi d̃o à bè: Ì gá kpakpaa, òton zero. Ben né p̃i kà p̃iño s̃ε à s̃uo a diinε.

39 Né p̃i e yã p̃i d̃ro, séde Yonatã k̃n Daudao.

40 Ben Yonatã a g̃kεb̃oṅo kpà né p̃ia à bè: Ì sí ò táo bε.

41 Kè né p̃i tà, Dauda f̃ε gb̃ε kpεε à mò à k̃uε Yonatãε g̃εn aag̃o à dàε a puua. Ben ã lé p̃èk̃o ã õ d̃ò ò plaa ò p̃ingi, Dauda p̃ó bé à b̃ita.

42 Ben Yonatã bènε: Ì tá aafia, zaake wa lù s̃ε k̃n Dii t̃o wa bè, Diin wa s̃èedadee ũ ma boriiño k̃n n boriiño dagura ai gur̃o p̃ingi. Dauda b̃ò gwe, ben Yonatã èara à tà a bε.

21

Dauda kuuna Ñbu

¹ Kè Dauda e gaa sa'oriki Aimelēki kiia zaa Nɔbu, Aimelēki pì b̀̀ à g̀̀a à daàlɛ. Vĩa à k̀̀, ben à à là à b̀̀: Bó bé à tò n̄ té ndo, gbēkee kúnyoroeē?

² Dauda wè̀̀a à b̀̀: Kí bé à zĩ d̀̀mɛ, à b̀̀ m̀̀ton tó gbēke ỳ̀ k̀̀ á d̀̀mɛ à ma zĩ mà kɛ d̄̀ro. Ben wa guu z̀̀k̄nɛ k̄n ma ìbanɔ ā d̀̀mɛ aɛ.

³ P̀̀ble kpareen n̄ v̄ k̀̀ tiaa? N̄ ma gba burɛdi m̀̀n s̄̀oro kes̄̀ p̀̀ k̀̀ n̄ v̄ p̀̀ngi dé.

⁴ Ben sa'oriki pì b̀̀: Burɛdi p̀̀ kuuro, séde k̀̀ ẁ̀ k̀̀ Ludanɛ baasiro. Tó n gb̄nɔ e kak̄a k̄n nɔgb̄oro, mé kp̀̀mma.

⁵ Ben Dauda b̀̀nɛ: À dɛ lɛ k̀̀, ẁ̀ wa zĩnda k̀̀na nɔgb̄nɔ ỳ̀ musu, lán weè kɛ ǹ̀ ẁ̀ gbas̄a ẁ̀ da zén ẁ̀ g̀̀ k̀̀. Ma gb̄nɔ m̀̀nɔ gb̄s̄iro. Baa gurɔ̀̀ k̀̀ wée p̀̀yezi t́́a oo, ā̀eḡ gb̄s̄iro, at̄nsa t́́a k̀̀ wée oo gb̄aro.

⁶ Ben sa'oriki pì Luda burɛdi s̀̀ à kp̀̀a, zaake burɛdi kee k̀̀ gwero, sé k̀̀ ẁ̀ k̀̀ Ludanɛ. Wè burɛdi pì sé Dii aɛmɛ, ben wè à lende kp̀̀ k̄n burɛdi dufuo.

⁷ Solu ìbanɔ dokee k̀̀ gwe gurɔ̀̀ p̀̀a, à tón Doegi. Ed̄mu boriimɛ, àmbe Solu s̄̀d̄ariki ũ.

⁸ Ben Dauda Aimelēki là à b̀̀: N̄ s̄̀ari ke f̄̀edaa v̄ k̀̀? M̄̀e e ma a f̄̀eda ke ḡ̀k̄eɔ ke s̄̀ero, zaake k̀̀ zĩ k̀̀rukuru d̀̀mɛmɛ.

⁹ Sa'oriki pì wè̀̀a à b̀̀: Gɔlaya, Filisitini k̀̀ n̄ d̀̀ Ela guzuren f̄̀edaa k̀̀ k̀̀. À k̀̀ dansiki kpɛɛ, bisa f̄̀f̄i. Tó n̄ yezi, n̄ sé, zaake à p̄̀ndee k̀̀ k̀̀ d̄̀ro, séde beee p̀̀. Ben Dauda b̀̀: N̄ kp̀̀ama, à s̄̀a kuuro.

Dauda ãadeyãn̄ kekɛna

¹⁰ Dauda bàà lè Solunɛ zĩ beee, à tà Gata kí Akisi kiia.

11 Ben Akisi ibanɔ̀ bènɛ: Isarailinɔ̀ b̀usu kí Daudan ỳeroo? Àpin wè ɔ̀ wá wà lè sí à yá musuroo? Wè be: Solu gbẽnɔ̀ d̀d̀de gɔ̀n wàa ɔ̀ɔ̀ɔ̀ro, Dauda sɔ̀ gɔ̀n b̀ro ɔ̀o ũgbangba.

12 Yá pì Dauda kù gbãa, èe vĩa kee Akisine maamaa.

13 Ben à a zĩnda liɛ, èe ìadeyãnɔ̀ kekeɛ ní aezĩ. À ɔ̀gbɛ gàɛgàɛ b̃i zé gbànɔ̀a, à tò lóu e plaa a létãnkaa.

14 Ben Akisi bè a ibanɔ̀nɛ: À gwa! Gbẽ pì né ìadeemɛ. Bóyãnzin a à sè a mɔ̀o ma kiiazì?

15 Ìadeenɔ̀ k̀s̃ãmamɛɛ, ben a gbẽ pì sè a mɔ̀o ma kiia lɛ à ìadeyãnɔ̀ kekeɛm̃ɔ̀? Eé e à gẽ ma uaro.

22

Solu Nɔ̀bu sa'orinɔ̀ d̀ɛdɛna

1 Dauda b̀ò gwe à bàa lè, à gàa à gè Adulamu gbèwɛɛn. Kè à ṽinɔ̀ kɔ̀n à de b̀edeennɔ̀ à baaru mà, aɔ̀ gàa wà à lè gwe.

2 Yá ɔ̀ammadeennɔ̀ kɔ̀n f̃iadeennɔ̀ kɔ̀n gbẽ kè yá è keńneroonɔ̀ kàk̃ɔ̀azi ní p̃ingi, ben à gè ní gbẽnsi ũ. Aɔ̀ kà gɔ̀n wàa plaa taka bà.

3 Bona zaa gwe Dauda gàa Mizipa, Mɔ̀abunɔ̀ b̀usun, à bè Mɔ̀abu kínanɛ: Ñ ma de kɔ̀n ma dao gba zé aɔ̀gɔ̀ kúnyo ai mà d̃s̃ lán Luda é keɛɛ nà.

4 Ben à ní tó kɔ̀n Mɔ̀abu kínao gwe. Aɔ̀ kúo gurɔ̀ kè Dauda kú s̃ɛɛ p̀òrɔ̀tu.

5 Beee gbera annabi Gada mò à yá ò Daudanɛ à bè: Ñtongɔ̀ kú s̃ɛɛ p̀òrɔ̀tu d̀ro. Ñ ɛara ñ tá Yudano b̀usun. Ben à f̃èè à gàa Èreti líkpen.

6 Zĩkea Solu ṽɛɛna s̃ama lí gbáru Gibɛa s̃is̃ĩa. À a sári kũna, à ibanɔ̀ ligazi ní p̃ingi. Ben à mà wà Dauda kɔ̀n gbẽ kè aɔ̀ kúonɔ̀ kúkii d̃.

7 Ben à bè a ìba pìnɔnɛ: a Beyāmi boriinɔ, à ma yā ma a pínɡi. Yese né é buraanɔ kɔn geepi búɔn kpáawaʒ? Eé a die zìkari gɔɔn wàa sɔsɔro ke gɔɔn basɔsɔroonɔ gbēnsinɔ ũʒ?

8 A pínɡi a lé kpàkɔsɔmazimɛ. Kè ma né yā yì kɔn Yese néo, a gbēkee e omero. A gbēkee e ma wēnda gwaro. Èe dame ma swála kè ma né ma ìba pì nòse fēe àgɔ ma wetee à ma de, lán èe kee nà tiaro.

9 Edomu bori Doegi kú kɔn Solu ìbanɔ gwe, ben à bè: Ma Yese né è, à mò Aitubu né Aimeleki kiia zaa Nɔbu.

10 À yā gbèkane Diia, ben à kūsāe kpàa kɔn Filisiti bori Gɔlaya fēedaao.

11 Ben kína gbēnɔ zì aɔ sa'oriki Aimeleki sísi kɔn a de bedeé kè aɔ de sa'orinɔ ũ zaa Nɔbunɔ n pínɡi. Ben aɔ mò kína kiia n pínɡi.

12 Ben Solu bènɛ: Ñ swā kpá n ma, Aitubu né. À wèàla à bè: Ma swā dɔ, Baa.

13 Ben Solu à là à bè: Bóyānzin mmɔn kɔn Yese néo a lé kpàkɔsɔmazizi? Bóyānzin n póblee kpàa kɔn fēedaaozi? N yā gbèkane Ludaa, le à fεemazi àgɔ ma wetee à ma de, lán èe kee nà tia.

14 Aimeleki wèàla à bè: N ìbanɔ té pínɡi, dé bé à náane vī à kà Dauda ũu? N né zāme, n zīnda dogarinɔ kiname, bensɔ à tó bò n be.

15 Mée gbekane Ludaa zikiroo? Kai! Baa, nton yā di mamɔma n zòbleriaro ke ma de bedeeno, zaake má yāke dɔ yā pì musuro pátipati.

16 Ben kí bènɛ: Né game, mpi kɔn n de bedeeno n pínɡi.

17 Ben à ò dogari kè aɔ kú gweenɔnɛ à bè: À fεe à Dii gbàgbārinɔ dede, zaake n ɔ kú Dauda yāmmɛ.

Aɔɔ à bàalena yã dɔ, ben aɔɔe omɛro. Mɔde à iba pìnɔɔ e wezi wà ɔ sè wà Dii gbãgbãri pìnɔ dèdɛro.

¹⁸ Ben kí bè Doɛginɛ: Ñ fɛɛ ñ sa'ori pìnɔ dɛdɛ. Ben à fɛɛ à ñ dɛdɛ gɔɔ. À sa'o'utadari pìnɔ dèdɛ gɔɔn basiigɔ asɔɔromɛ.

¹⁹ Ben Solu èara à sa'ori pìnɔ wéte Nɔbudeenɔ dèdɛ dɔ, gɔgbɛnɔ kɔn nɔgbɛnɔ kɔn né gbãaanɔ kɔn nékpãntɛnɔ kɔn zùnɔ kɔn zaakinɔ kɔn sãanɔ. Wà ñ dɛdɛ kɔn fɛɛdaao ñ píngi.

²⁰ Ben Aimɛlɛki né ke pìtiíngu, à tón Abiata. À bàa lè à gàa à nà Daudaa.

²¹ À bè Daudanɛ, Solu Dii gbãgbãrinɔ dèdɛ ñ píngi.

²² Ben Dauda bènɛ: Kè ma ɛdɔmu bori Doɛgi è gwe zĩ beeea, má dɔ sãnsãn kè eé o Solunɛ. Ma yãnzin wà n de bèdeenɔ dèdɛzi ñ píngi.

²³ Ñgɔ kúmao. Ñton tó vĩa n kũro. Gbɛ kè èe n wɛtɛɛ à n dɛɛ e ma wɛtɛɛ à ma demɛ se. Yãke é n le ma kiiaro.

23

Dauda Keiladeenɔ mìsina

¹ Wà ò Daudanɛ wà bè: Ñ gwa, Filisitininɔɔ e zĩ kaa kɔn Keiladeenɔ, aɔɔe ñ pówɛɛnɔ naakɔa.

² Ben Dauda gbèka Diia à bè: Mà gá mà léɛ Filisitini pìnɔan yó? Ben Dii bènɛ: Ñ gá ñ léémma ñ Keiladeenɔ mì sí.

³ Ben Dauda gbɛnɔ bènɛ: Lán vĩa e wa kũu Yudanɔ bùsu kèn nà, wé fɔ wà gá wà zĩ ká kɔn Filisitininɔ Keilaó?

⁴ Dauda èara à gbèka Diia dɔ, ben Dii bènɛ: Ñ fɛɛ ñ gá Keila, zaake mé Filisitininɔ nannɛ n ɔzĩ.

⁵ Ben Dauda gàa Keila kōn a gbēnɔ, à zĩ kà kōn Filisitininɔ, ben à n pókādeenɔ sirmma. À Filisitininɔ dèdε paripari, ben à Keiladeenɔ mì sị.

⁶ Kè Aimeleki né Abiata bàa lè èe gaa Dauda kiia yā, à a sa'o'uta kūna, ben à gāao Keila.

Solu pεena Daudazi

⁷ Kè Solu mà Dauda gàa Keila, à bè: Luda g̃izime, ben à à nàme ma ɔzĩ, zaake à a zĩnda tàta wéte b̃idee guume.

⁸ Solu a zìkpεenɔ kàkōa n p̃ingi, lε aō gá Dauda kagura ke kōn à gbēnɔ zaa Keila.

⁹ Kè Dauda mà Solu e à zaaa kpaakōsōazi, ben à bè sa'ori Abiatanε à mó kōn sa'o'utao.

¹⁰ Ben Dauda bè: Dii Isarailinɔ Luda, mapi n zòbleri má mà Solu e zé wεtεε à mó Keila à wéte kè kaate ma yānzi.

¹¹ Keiladeenɔ é ma kpáan yó? Solu é mó kè lán má mà nàn yó? Dii Isarailinɔ Luda, n̄ o mamoma n zòblerinε. Ben Dii bène: Eé mó.

¹² Ben Dauda à là dɔ: Keiladeenɔ é ma kpáa kōn ma gbēnɔn yó? Ben Dii bè: Aōé a kpáame.

¹³ Ben Dauda kōn a gbēnɔ f̃εε, aō kà g̃ɔn wàa aagō taka bà. Kè aō b̄ Keila, ben aōε s̄oki kpákpa. Kè Solu mà Dauda b̄ Keila, èe gà à gàa gwe d̄ro.

¹⁴ Dauda kú zeki gbāaan gbāan Zifi bùsu s̄is̄ideen. Lán guu e d̄ɔ nà Solu èg̃ɔ à wεtεε à dε, m̄ode Ludaa e Dauda nanε à ɔz̄iro.

¹⁵ Gurɔ kè Dauda kú Zifi bùsu líkpen, à mà Solu kōn à gbēnɔ e m̄ɔɔ a dε.

¹⁶ Ben Solu né Yonatā f̃εε à gàa à Dauda lè zaa líkpe p̄in, à à gbà swè kōn Luda t̄o.

17 À bène: Nton tó vĩa n kũro, zaake ma de é e à ɔ nammaro. Mbe né kí ble Isarailinɔne, mapi sɔ mégɔ de n plaadee ũ. Ma de pi beee dɔ se.

18 Ben aɔ yã yì kɔo n plaa Dii ae. Dauda gɔ líkpen gwe, ben Yonatã tà be.

19 Beee gbera Zifideenɔ gaa wà Solu lè Gibea aɔ bè: Dauda utena wa bùsun sète pòrɔtu. À kú líkpen Akila sɔsɔgezi Yesimɔ sɔɔmete kpa.

20 Kí, gurɔ kè n yezi píngi, n mó gwe, wé à kpámma.

21 Ben Solu bè: Dii aubarika daagu kè a ma wènda gwà yãzi.

22 À tá à ɛara à soru ke. À guu kè è gán gbekagbeka kɔn gbè kè aɔ à ènɔ, zaake má mà wà bè, à ɔndɔ né ɔndɔnlo.

23 À gbekagbeka le à e à à utekiinɔ dɔ píngi, à ɛara à mó à ma le, le mà à sãnsãn ma, mé gáao. Tó à kú a bùsun gweme, mé péezi Yuda boriinɔ té píngi.

24 Ben aɔ dà zén, aɔ dɔ Solune ae gana Zifi. Àe sɔ Dauda kɔn a gbènɔ gĩake wà kú Maɔni gbáan sète Yesimɔ sɔɔmete kpa.

25 Kè Solu kɔn a gbènɔ e mɔo péezi, à à baaru mà, ben à pita kpíi pía à gaa à kú Maɔni gbáan. Kè Solu mà, ben à péezi Maɔni gbáan gwe.

26 Solunɔ e táa oo kpíi kpe kãa kpa, Daudanɔ e táa oo à kpe kè kpa, aɔɔe wãa aɔɔe bàa lee Solune. Gurɔ kè Solu kɔn a gbènɔ e ligaa Daudanɔzi aɔ n kũ,

27 ben gbèke mò à baaru kpà Solune à bè: N ke kpakpaa, Filisitininɔ mò wà lee wa bùsua.

28 Ben Solu pɛɛna Daudazi tò, à gàa Filisitininɔ le. Beee yānzi wè guu pì sísi Kɔkpaatekpii.

29 Beee gbera Dauda bò gwe à gàa à vɛɛ sètɛ pòrɔtu, guu kè wè sísi Engedi.

24

Dauda gina Solu denazi gbèwɛɛn

1 Kè Solu sù kɔn pɛɛna Filisitininɔzio, wà bène Dauda kú Engedi gbáan.

2 Ben à Isaraili zìkpɛɛnɔ sèɛ gɔɔn bɔrɔ aagɔ à dànyo zén, le aɔ Daudanɔ wɛɛ guu kè wè sísi Zɔnɔ Gbèa.

3 Kè à kà sàanɔ kara kè kú zé saɛ kiia, à gbèwɛɛ è gwe, ben à gèn à gàa dɔzɛzi kɛ. Dauda kɔn a gbɛnɔ sɔɔ kú gbèwɛɛ pìn zaa à lézɛkiia.

4 Ben Dauda gbɛnɔ bène: Ñ gwa, à gurɔɔn gbàa kè Dii bè é n ibɛɛ nannɛ n ɔzĩ n yā kɛnɛ lán n yezi nà. Ben Dauda fɛɛ tɛɛɛ, à Solu utagumusulu lé zò à saɛ.

5 À gbera Dauda gè laasuun Solu uta lé kè à zò pì yānzi,

6 à bè a gbɛnɔnɛ: Kai! Dii tón tó mà yā beee taka kɛ ma dii kè à à kpànerɔ. Mé ɔ naaro, zaakɛ Dii bé à à kpà kpatan.

7 Dauda kpàkɛ a gbɛnɔzi kɔn yā pìo, èe tó aɔ Solu dèro. Kè Solu bò gbèwɛɛn, èe gɛɛ zéla,

8 ben Dauda bò gbèwɛɛ pìn, à lé zùzi à bè: Ma dii kí! Kè Solu liè à a kpɛɛ gwà, ben Dauda kùɛ à dàɛ a puua.

9 Ben à bè Solunɛ: Tó wà bè ma yā zaaa kpàkpa n musu, bó yā bé à tò nɛɛ sí?

10 Ñ gwa! N wɛɛ è gbàa lán Dii n name ma ɔzĩ nà gbèwɛɛn. Wà bèmɛ mà n dɛ, ben ma n wɛnda

gwà, ma bè mé ɔ na ma diiaro, zaake Dii bé à à kpà kpatan.

11 Ì gwa kè Baa! Ì gwa, má n uta lé kũna kè! Ma n uta lé zò, mɔde méε n dero. Í dò sa kè má n kũna kɔn nòse zaaaoro. Méε taari kennero, ben néε ma wεtεε ñ ma de.

12 Dii yá gɔgɔwe à gεε bommame, mɔde mapi mé ɔ nammaro.

13 Lán wà yáasi zù zaa zi nà wà bè, yá zaaa è bɔ zaakerino kiame, mé ɔ nammaro.

14 N Isarailino kina, dé yānzin n bɔzi? Dén néε péezi? Gbεε gèn yó? Ke kòkò néngo?

15 Dii ma yá gwa à yá gɔgɔwe. À yá nnaa kpáma à zεmao à ma bɔ n ɔzĩ.

16 Kè Dauda yá beε ò Solunε à yáa, Solu bè: Ma né Dauda, n kòton gweś? Ben Solu v̄i wiio

17 à bè Daudanε: N yá nnaa demala, zaake yá zaaan má kenne, ben n f̄ia b̄omε kɔn à maaao.

18 N yá maa kè í k̄emεε ò tia. Kè Dii ma nanne n ɔzĩ, néε ma dero.

19 Tó gb̄ε b̄ò a ibεεa, è tó à tá aafiaś? Dii yá maa kè í k̄emε gb̄aa f̄ia bonne.

20 Má d̄s sa kè né ḡs kí ũ, néḡs kí blee Isarailin̄ne.

21 Ì síme kɔn Dii t̄so kè né ma borii kaatero, né ma tó de ma de b̄edeeno t̄ero.

22 Ben Dauda la dà Solunε. Kè Solu tà bε, ben Dauda kɔn a gb̄eno èara wà tà s̄ete p̄òrotu.

25

Dauda kɔn Nabalao kɔn Abigailio

1 Samueli gà, ben Isarailinɔ kàkɔ̄a n̄ píngi, aɔ̄e ɔ̄o dɔ̄o à gaa musu, ben wà à v̄i a be zaa Rama. Beee gbera Dauda gàa Parani s̄ɛ̄ɛ.

2 Maɔ̄ni gb̄ekee kuu, à bɔ̄kɔ̄te v̄i Kameli gwe. Auzikide s̄ame, à s̄aano v̄i bɔ̄ro aagɔ̄ kɔ̄n blèno wàa sɔ̄oro. Ben à mò Kameli ɛ à a s̄aano k̄a k̄ɛɛ.

3 À tón Nabala, à naɔ̄ tón Abigaili. Nɔ̄gb̄ɛ̀ p̄i làakari v̄i bens̄ɔ̄ à kakana maa, mɔ̄de à ḡɔ̄o p̄i gb̄eke wí v̄iro, à ȳakenanɔ̄o d̄oro v̄iro. Kalebu boriime.

4 Gurɔ̄o kè Dauda kú s̄ɛ̄ɛ, à mà Nabala mò a s̄aano k̄a k̄ɛɛ.

5 Ben à a ìbano z̄i ḡɔ̄on kuri à bènn̄e: À f̄eɛ à gá Nabala kiia zaa Kameli, à ì kpáame

6 à on̄e à be: Luda n d̄o aafiao kɔ̄n n uao kɔ̄n n gb̄ɛ̄no n̄ píngi.

7 Má mà n mɔ̄ kɔ̄n s̄ákák̄ɛ̄erinɔ̄. Kè n s̄ad̄arinɔ̄o kúwao, wée ìa dar̄maro, n̄ kuuna Kameli guu, pókee e k̄ɛ̄s̄ar̄maro.

8 Ñ n z̄ikeri p̄ino la, aɔ̄é on̄e. Ñ tó ma ìbano n p̄onnaa e, zaake z̄ibaa z̄ime. N z̄òbleri p̄ino kɔ̄n mamoma n néo n̄ wa gba pó kè n̄ è.

9 Kè Dauda ìba p̄ino kà, aɔ̄ ȳa p̄i t̄ókè Nabalane kɔ̄n Dauda tóo, ben aɔ̄ s̄òkpazi.

10 Ben Nabala bènn̄e: Dén Dauda úu? Dén Yese né p̄i úu? Z̄ò kè aɔ̄ kè n diinɔ̄a gb̄aano pari.

11 Á yezi mà a burēdi kɔ̄n ma ío kɔ̄n nòbɔ̄ kè má dè ma s̄ákák̄ɛ̄erinɔ̄neɔ̄ s̄eɛ mà kpá gb̄ɛ̀ kè má n̄ bókii d̄oroon̄an yó?

12 Ben Dauda gb̄ɛ̄no èara wà dà zén aɔ̄ tà. Kè aɔ̄ kà, aɔ̄ ȳa p̄ino gb̄ãne píngi.

13 Ben Dauda bè a gb̄ɛ̀ p̄inoɔ̄ne: A baade a f̄eɛdaa logo. Ben n̄ baade a f̄eɛdaa lògo kɔ̄n Daudao se. Gb̄ɛ̀

kè aǎ gàa kǎn Daudaonǎ kà wàa plaa taka, ben gǎon wàa doo gǎ kǎn asoonǎ.

14 À mò à lè zǐkeri pǎnǎ doke gàa à ò Nabala naǎ Abigailine à bè: Dauda gbǎnǎ zǐ aǎ bǎ sǎte aǎ mò wà ì kpà wa diia, ben à pàtarǎma.

15 Gbǎ pǎnǎ sǎ yǎ maaa kèwe maamaa, aǎwe ìa dawaro. Kè wá kúnyo sǎte, pǎke è sásawaro.

16 Gurǎ kè wée sǎa dǎa nǎ sae fáantǎ kǎn gwǎavǎo píngi, aǎègǎ ligawazi lán bǐi bà.

17 Nǎ laasuu lé yǎ kè né keea, zaake aǎ zèo wà yǎ zaaa ke wa diine kǎn à uadeenǎ nǎ píngi. Àpi maaro, è gbǎ lédamma síro.

18 Ben Abigaili buredi nǎkǎa kpakpaa mèn wàa do kǎn geepiwǎeo tùu plaa kǎn sǎa kè wà kèkenǎ mèn sooro kǎn pǎwee kpatanao kpǎe sooro kǎn geepi kàranǎ mèn basoro kǎn kǎkǎ be kori kàranǎ mèn wàa do, aǎo yǐ zaakinǎne.

19 Ben à bè a zǐkerinǎne: Àgǎ dǎo ae, mégǎ té a kpǎe. Èe yǎke o a zǎ Nabalanero.

20 Ben à di a zaakia, èe pitaa sìsǎa. Kè à bǎ sìsǎ kpǎe, aǎ dàkǎre Daudao, èe pitaa sìsǎa se kǎn à gbǎnǎ, aǎwe mǎo.

21 Dauda e oo a gbǎnǎne: Ma gbǎ pǐ pǎnǎ dàkpane sǎte pǎme. Wée à pǎke séro, ben à yǎ maaa kè má kène fǐa bǎme kǎn à zaaao.

22 Tó ma à gǎgbǎ ke tò bǎe ai guu gǎ gá dǎ, Luda yǎ keme pásǐpásǐ.

23 Kè Abigaili à è, ben à pǐta a zaakia kpakpaa, à kùe Daudane à ae pǎe.

24 Ben à kùe à gbá sae à bè: Baa, taari pǐ gǎ ma mèn do musu. Nǎ mamǎma n zǎbleri gba zé mà yǎ

onne. Ñ swā kpá mamoma n zòbleri yāzi.

²⁵ Baa, Nabala maaro. Ñton à yā daro. À yānoo de lán a tó bàme. À tón Misaide, bensō misaiyān ègō kee. Mamoma n zòbleri sō, mée gbě kè n n zīno ero.

²⁶ Baa, lán Dii kuu bensō n kuu nà, Dii ginnè n gbě de n gēe bo n zīnda. Dii tó n ibeeno kōn gbě kè aōe n kpákpaà à zaaanoō gō lán Nabala bà.

²⁷ Tia sa Baa, n gbaa kè mamoma n zòbleri ma monne kè sí n kpá n ibanōa.

²⁸ Ñ sùu ke kōn mamoma n zòblerio kōn ma taario do. Dii é tó n boriino gō kí blee ai gurō píngi, zaake neè zì ká Diineme, weé à zaa ke emma zikiro.

²⁹ Baa tó gběke fēe èe peenzi à n de, Dii n Luda é n wēndi dākpa, eé n ibeeno wēndi da gbèmban à zu.

³⁰ Baa, tó Dii yā maaa kènne lán à lé gbènne nà píngi, tó à n die Isarailino gbēnsi ũ,

³¹ ñton gē laasuun à n da yān gbēdena pā ke gēebona n zīdane yā musuro. Baa, tó Dii yā maaa kènne, n tó mamoma n zòbleri ma yā gō dōngu.

³² Ben Dauda bè Abigailine: Wà Dii Isarailino Luda sáabu kpá, zaake à n zī n damale gbàa.

³³ Ma n sáabu kpà se kōn lédamma kè n ma gbaao, zaake mbe n kpame gbàa, ben mée gbě de ma gēe bò ma zīdanero.

³⁴ Tó beenlo, kōn Dii Isarailino Luda kè gime mà yā zaaa kenneo, tó nēe wā n mo n damale yāro, le guu é do Nabala négōgbě kearo.

³⁵ Ben Dauda pó kè Abigaili mōne sī à bè: Ñ ká be aafia. Ma n yā mà, ma n yodaado kè.

³⁶ Kè Abigaili kà Nabala kiia, à è èe pó blee lán kína bà. À pōo kè nna, à wēe gbě à kà. Ben à naō pì e

lé bo à yáke ònero, sé kè guu dò.

37 Kè guu dò, Nabala wée kè, ben à naõ yā kè à kè pì òne. Ben swè kèn, à gò lán gbè bà.

38 Kè à kè lán gurɔ kuri bà, ben Dii gò tɔa, à gà.

39 Kè Dauda Nabala gana baaru mà, à bè: Wà Dii kè zèmao sáabu kpá, à wí kè Nabala dàmaa bòmɛ. À gímɛ mà yā zaa kɛ, ben à tò Nabala zaakɛna wì à zīnda musu. Beee gbera Dauda gbɛnɔ zì Abigailia aõ onɛ á yezi à à sé nɔɔ ũ.

40 Kè Dauda ìba pìnɔ kà Abigaili kiia zaa Kameli, aõ bènɛ: Dauda bé à wa zīmma, à yezi à n sé nɔɔ ũ.

41 Ben à fɛɛ à kùɛ à a mì pèɛ à bè: À zòblerin ma ũ, má yāana mà a dii ìbanɔ gbá pípińɛ.

42 Ben à fɛɛ à dì zaakia gɔɔ. À nɔgbɛ zīkerinɔ gāao gɔɔn sɔɔro. Aõ dà zén kɔn Dauda zīrinɔ, ben à gò à nɔɔ ũ.

43 Dauda Yɛzerili gbɛ Ainɔama kūna nɔɔ ũ dɔ. Aõ plaa n píngi kè à nɔɔnɔ ũ.

44 Solu a né Mikala kè dɛ Dauda nɔɔ ũ yāa kpà Laisi né Palatieli, Galimu gbɛa.

26

Dauda gina Solu denazi gèn plaadee

1 Zifideenɔ gāa wà Solu lè Gibɛa aõ bènɛ: Dauda utena Akila sīsĩgɛɛzi kè aedɔna Yɛsimɔa.

2 Ben Solu gāa Zifi sɛtɛ kɔn Isaraili zìkperɛnɔ gɔɔn bɔɔ aagɔ, aõɔe Dauda wɛtɛɛ wà à dɛ sè pìn.

3 Solu bùra kàɛ zé saɛ Akila sīsĩgɛɛ kè aedɔna Yɛsimɔa, ben Dauda kú sɛn. Kè à mà Solu e pɛɛɛazi,

4 ben à gu'asiigwarinɔ zì, gbasa à dǝ sa kè Solu kà.

5 Ben Dauda fɛɛ à gàa guu kè Solu bùra kàen. À Solu kɔn a zìkpɛɛnɔ gbɛnsi Nɛɛ né Abanao daekii è. Solu daena bùra guu, à gbɛnɔ kàe wà ligazi.

6 Ben Dauda Iti bori Aimɛleki kɔn Zeruya né Abisaio là à bè: Dé bé eé gámao bùra pìn Solu kiia? Ben Abisai bène: Mámbe mé gányo.

7 Kè Dauda kɔn Abisaio ɔɔtè gbɛ pìnɔzi gwãavĩ, ben aɔ Solu è daena, èe ii oo bùra guu, à sári pɛena à mìzi. Abana kɔn a gbɛnɔ daena wà ligazi n píngi.

8 Ben Abisai bè Daudanɛ: Luda n ibɛɛ nànnɛ n ɔzĩ gbàa. N tó mà à zɔ kɔn sário mà à nakɔa kɔn tɔɔteo. Mé à zɔ gèn domɛ, èe kɛ gèn plaanlo.

9 Ben Dauda bène: Nton à dɛro. Dé bé eé fɔ à ɔ na kína kè Dii kàa à bɔ pãa?

10 Ben Dauda èara à bè: Dii kuu! Dii bé eé gò tɔa à ga, tó à gurɔɔ pàpa kesɔ à gà zìlan.

11 Kai! Dii tón tó mà ɔ na kína kè à kàaro. Wà gá wà sári kè kú à mìzi sé kɔn à í zèɛo wà táo.

12 Dauda sári kɔn í zèɛ kè kú Solu mìzio sè, ben aɔ tào. Aɔ gbɛkee e n ero, aɔ n yã dɔro, aɔɔe ii oo n píngi. Aɔ gbɛkee e vuro, zaake Dii bé à tò i ìsi dàńla.

13 Kè Dauda bikù guzurɛ baa kãa kpa, ben à zè s̀sĩ musu z̀azã, gu yàasa dana n dagura.

14 Ben à lé zù Abanazi kɔn a gbɛnɔ à bè: Abanaooo! N yĩtenan yó? Abana wèala à bè: Dé bé èe lé zuu kínazi?

15 Dauda bène: Gɔsagbãaan n ũroo? Gbɛke kà lán n bà Isarailinɔ bùsunn yó? Gbɛke mò n dii kína de. Bó yã bé à tò nɛɛ à dákparoo?

¹⁶ Née yā ke a zéaro. Má sì kōn Diio a kō sio wà a dedeme, zaake ée a dii kína kè Dii kpà kpatan dākparo. Ñ gwa! Kí sári kōn à í zèrè kè kú à mìzio kú máme?

¹⁷ Solu Dauda kòto dǝ, ben à bè: Dauda ma né, n kòton gweó? À wèàla à bè: Ma dii kí, ma kòtome.

¹⁸ Dauda èara à bè: Bó yā bé à tò ma dii e pèe mamoma a zòbleriazi? Bón má kè? Bó taarin má kè?

¹⁹ Ma dii kí, ñ swā kpá mamoma n zòbleri yāzi sa. Tó Dii bé à n swi kèma, à ma sa'ona gūu ma. Tó gbēnteenome sǝ, Dii láari keíma, zaake aǝ pèma wà ma bǝ Dii gbēnǝ té, aǝ bè mà gá mà dǝ tǝanǝzime.

²⁰ Ñton tó wà ma de zà kōn Diioro. Isarailinǝ kína bǝ, èe kòkǝ néngǝ wete à de, lán wègǝ pèe dǝǝa sísinǝ musu nà.

²¹ Ben Solu bè: Ma durun kè. Ma né Dauda, ñ èara ñ su. Mé ãa damma dǝro, zaake n ma wèndi bèe kè gbàa. Yǝpurame, ma yǝnkǝyǝ kè, ma zǝ yǝa maamaa.

²² Ben Dauda bène: N sárin yè. Ñ tó n ìbanǝ doke bikū à mǝ à sí.

²³ Dii è fīa bo baadene à maakena kōn a náanǝo musu. Dii n name ma ǝzǝ gbàa, mǝde mée we mà ǝ nàmmaro kè Dii bé à n ka kpatan yǝnzi.

²⁴ Lán ma n wèndi bèe kè gbàa nà, Dii ma wèndi bèe dǝ le, à ma sí yā zaa píngia.

²⁵ Ben Solu bène: Luda aubarika dangu ma né Dauda. Né yā ìsi ke, n mì égǝ da'iana. Kè Dauda gè zéla, ben Solu tà be.

27

Dauda kuuna Filisitininǝ bǝsun

1 Dauda laasuu lè à bè: Solu é ma de zĩkea. Tó mée bàa lé ma ta Filisitininɔ̀ b̀usunlo, eé b̀omaο nnaro. Tó ma bàa lè, Solu é mì kē ma weteηaa, mé b̀o à ɔ̀zĩ.

2 Ben Dauda f̀ee à gàa Gata kí Akisi, Maɔ̀ku né kiia. Gɔ̀on wàa aagɔ̀onɔ̀ gàao.

3 Ben Dauda k̀on a gbēnɔ̀ v̀ee Gata k̀on Akisio, baade k̀on a b̀edeenɔ̀. Dauda kú gwe k̀on a nɔ̀nɔ̀ mèn plaa, Yezerili gbē Ainɔ̀ama k̀on Kameli gbē Abigaili kè de Nabala nɔ̀ ỹ yáao.

4 Kè wà ò Solunε Dauda bàa lè à tà Gata, èe péezi d̀oro.

5 Dauda bè Akisine: Tó ma n p̀onnaa è, ò ma gba zé mà v̀ee gukea n lakutunɔ̀ doke guu. Mamɔ̀ma n zòbleri má yezi màgɔ̀ kúnyo n mεεwinlo.

6 Zĩ beean Akisi Zikilaga kpàa, ben à gɔ̀ Yudanɔ̀ ḱinanɔ̀ p̀o ỹ ai k̀on a gbàao.

7 Dauda kuuna Filisitininɔ̀ b̀usun kà wè do k̀on mɔ̀ siigɔ̀o.

8 Ben Dauda k̀on a gbēnɔ̀ gàa wà lèe Gesurunɔ̀a k̀on Gizinɔ̀ k̀on Amalekinɔ̀. Gbē p̀inɔ̀ kú b̀usu p̀in zaa zimε b̀ona zaa Suru ai à gàa pé Igitia.

9 Tó Dauda zĩ blè b̀usu p̀i lakutunɔ̀a, è gɔ̀gbē ke nɔ̀gbē ke tó b̀eero, sãanɔ̀ k̀on z̀unɔ̀ k̀on zaakinɔ̀ k̀on lakuminɔ̀ k̀on p̀ókásãanɔ̀n è nakɔ̀a. Tó à tà, è gá Akisi kiia.

10 Tó Akisi à là guu kè à lèen gbēnɔ̀a gbàa, Dauda è bene a gaa Negevi b̀usun, Yudanɔ̀ ke Yerameli boriinɔ̀ ke Keninɔ̀ kiiame.

11 Dauda è gɔ̀gbē ke nɔ̀gbē ke tó b̀ee wà suo Gataro, zaake èe bee: Gbēke é k̀omɔ̀to keñne à be dia má kè nà̀n yè. Len ègɔ̀ keε le gurɔ̀ kè à kú Filisitininɔ̀ b̀usun.

¹² Akisi Dauda náanɛ kɛ̀ à bè a zĩndanɛ: Isarailinɔ̀ gĩ à kãzimɛ. Eégõ de ma zòbleri ũmɛ gurɔ̀ píngi.

28

Solu kɔ̀n nɔ̀gbɛ weegũnnade gɛ̀sisirio

¹ Gurɔ̀ beenɔ̀a Filisitininɔ̀ n̄ zĩkpɛɛnɔ̀ kàkɔ̀a, aɔ̀ yezi wà gá wà zĩ ká kɔ̀n Isarailinɔ̀. Ben Akisi bè Daudanɛ: Asa n̄ dõ kè mmɔ̀n kɔ̀n n gbɛ̀nɔ̀ é gámao zĩ ká sɔ̀?

² Ben Dauda bènɛ: Tò, né e sa lán mamɔ̀ma n zòbleri mé ke nà. Ben Akisi bènɛ: Tó lemɛ, mé n ke ma dākpari ũ ai gurɔ̀ píngi.

³ Samuɛli sɔ̀ gĩake à gà kò, Isarailinɔ̀ kàkɔ̀a n̄ píngi, aɔ̀ ɔ̀ dɔ̀ à ga yā musu, ben aɔ̀ à v̄i a be wétɛn zaa Rama. Solu pè weegũnnadeenɔ̀a kɔ̀n gɛ̀sisirinɔ̀ Isarailinɔ̀ b̀usun.

⁴ Kè Filisitininɔ̀ kɔ̀ kàkɔ̀a, aɔ̀ m̀ wà bùra kàɛ Sunɛmu. Ben Solu Isarailinɔ̀ kàkɔ̀a n̄ píngi, aɔ̀ bùra kàɛ Giliboa.

⁵ Kè Solu Filisitini zĩkpɛɛnɔ̀ è, v̄ia à kù, swè kèn maamaa.

⁶ À gbèka Diia, ben Dii e weàla nanaa guu ke kɔ̀n Urimuo ke annabinɔ̀ gãzĩro.

⁷ Ben Solu bè a ìbanɔ̀nɛ: À nɔ̀gbɛ wegũnnade gɛ̀sisiri ke wetɛmɛ, le mà gá mà yā gbekaa. Ben aɔ̀ bènɛ: Nɔ̀gbɛ wegũnnade gɛ̀sisiri kee kú Endɔ̀.

⁸ Ben Solu a zĩnda liɛ à pókãsa pãndenɔ̀ dà, ben à gaa à nɔ̀gbɛ pì lè gwāavĩ, à gɔ̀n plaaanɔ̀ tɛzi. À bènɛ: Ñ tó n zĩn m̀ n̄ gè kè mé à tó onne sísimɛ.

⁹ Ben nɔ̀gbɛ pì bènɛ: Ñ dõ sãnsãn yā kè Solu kè, kè à a b̀usu zé zò wegũnnadeenɔ̀nɛ kɔ̀n gɛ̀sisirinɔ̀. Bó yā bé à tò néɛ takutɛ kɔ̀pákpaame le wà ma dɛzi?

10 Ben Solu sìne kōn Dii tóo à bè: Má sì kōn Diio weé ãa damma yã kè musuro.

11 Ben nɔgbē pì bè: Gè kpareen mà sísinneε? À bè: Samuēli gème.

12 Kè nɔgbē pì Samuēli è, à vī wiiio à bè Solune: Ase mbe Solu ũu? Bóyānzin n ɔndɔ kèmezi?

13 Ben kí bène: Nton tó vĩa n kũro. Bón n è? À bène: Gèwāadeen má è, èe bɔɔ tɔɔten.

14 Ben Solu à là à bè: À kè diamε? À bène: Mare zi ke bé èe mɔɔ, à utadaa dana. Ben Solu dɔ kè Samuēlimε, ben à kùe à dàe a puua.

15 Ben Samuēli à là à bè: Bóyānzin n ãa dāmazi, kè n ma sisiee? À wèàla à bè: Ma nawēa bíta ème. Filisitininɔ bé wà mò zĩ kámao, ben Luda kpee limε. È wemala annabi gāzĩ ke nanaa guu dɔro. Beee yānzin ma n sisizi. N omε lán mé ke nà.

16 Samuēli bène: Dii kpee linne à gɔ n ibee ũ, ben n mɔ néε yã gbekaama sɔ né?

17 Dii kenne lán à dàme má ònne nà. À n bɔ kpatan à n gbēdaa Dauda kàn.

18 Dii beee kenne gbàa, kè néε à yã maro yānzime. Néε pɔfē pāsĩ bɔbɔne Amalekinɔaro.

19 Dii é Isarailinɔ kōn mpio kpá Filisitininɔame. Mmɔn kōn n négɔgbēnɔ égɔ kúmao kè zia. Dii é Isaraili zĩkpeenɔ kpá Filisitininɔa.

20 Samuēli yã pì tò vĩa Solu kù maamaa, ben à lèe a puua sòrɔɔ gɔɔ. À gbāaa yāa, zaake èe pòke ble gurɔ beee ke gwāavĩ beeearo.

21 Kè nɔgbē pì mò Solu kiia, à è swè kèn maamaa, ben à bène: Mamɔma n zòbleri ma n yã mà, ma a zĩnda kpà karizi, ma yã kè n òmeε kè.

22 Ñ n zòbleri yā ma sa. Ñ tó mà póblee dienne ñ ble, le ñ gbāa e ñ da zén.

23 Ben Solu gi à bè: Mé póblero. Kè à ìbanò nàkōrea ledo kōn nōgbē pìo, ben à ñ yā mà. Ben à fēe tōote à vèe gádoa.

24 Nōgbē pì zù né bōrò mèkpana vī bàdona a be. À gàa à dè gōo, ben à flawa sè à dè, à buredi sése'ēzēsai kèo.

25 À diē Solunē kōn à ìbanò. Aōo blè, ben aō fēe wà tà gwāavī beea gōo.

29

Filisitininò kínanò Dauda gbarèna Zikilaga

1 Filisitininò ñ zìkpèenò kàkōa Afeki, bensō Isarailinò bùra kú Yezèrili íbòkiia.

2 Filisitininò kínanò e gēteē kōn ñ zìkpèe gālinò, aō kenò gōon basòsòoro, aō kenò wàa sòsòoro. Dauda kōn a gbēnò té ñ kpèe kōn Akisio.

3 Ben Filisitininò kína pìnò Akisi là wà bè: Eberu kènò sō né? À wèníla à bè: Daudan yè. Isarailinò kí Solu ìba kemē yā. À guròplaa kèmao. À kúmao de wè doola. Naana zaa gurò kè à m̀ ma kiia ai gbāa, mée taari ke earo.

4 Ben kína pìnò pētē kèo wà bè: Ñ gōgbē pì gbarè à tá guu kè ñ kpàan. Eé e à gáwao zìlanlo, le àton b̀ wa kpèe gwero yānzi. Dian eé e à ke nna kōn a diio nà, tó èe ke à tà kōn wa gbēkenò m̀ baasiroo?

5 Dauda kè wà lè s̀ wà ò wà à yā musun gweroo? Kè wà bè:
Solu gbēnò dède gōon wàa sòsòoro,
Dauda sō gōon b̀rò leo ũgbangba.

⁶ Ben Akisi Dauda sìsi à bène: Má sì kōn Diio ní kuu gbē maaa ũ ma kiia, n ganamao zìlan kème nna, zaake naana zaa gurɔ̀ kè n mɔ ma kiia ai gbàa, mée taari ke emmaro. Mòde ní yā e ke wa kínanɔ̀ero.

⁷ N̄ eara òn tá kōn aafiao ɛ ònton yāke ke à kéne zaaro.

⁸ Ben Dauda Akisi là à bè: Bón má kè? Naana zaa gurɔ̀ kè ma mɔ n kiia ai gbàa, bón ní èmaa? Bóyānzin mé e mà gá mà zì ká kōn ma dii kí ibeɛɛɔ̀oro?

⁹ Ben Akisi bène: Má dō kè ní maame lán Luda malaika bà, mɔde wa kínanɔ̀ bè ònton gáwao zìlanlo.

¹⁰ Tó guu dò, òn fɛe kɔ̀ngɔ̀ id'e'id'e kōn n dii Solu zòbleri kè aō m̀nyonɔ̀, à tá.

¹¹ Ben Dauda fɛe kɔ̀ngɔ̀ id'e'id'e kōn a gbēnɔ̀, aōe taa Filisitininɔ̀ bùsun. Filisitininɔ̀ sō gaa Yezeriili.

30

Dauda Amalekinɔ̀ kaatena

¹ Dauda kōn a gbēnɔ̀ kà Zikilaga à gurɔ̀ aagɔ̀dee zì. À m̀dò à lè Amalekinɔ̀ m̀dò wà lèe Negevi bùsua kōn Zikilagao ní kpɛɛ. Aō lèe Zikilagaa aō té s̄s̄a.

² Aō nɔ̀gbē kè aō kú gweenɔ̀ kùkù, nénɔ̀gbēnɔ̀ kōn nɔ̀gbē isinɔ̀ ní píngi. Aōe ní gbēke dero, aō ní sée wà tànyo.

³ Kè Dauda kōn a gbēnɔ̀ kà ní be wéte, aō è wà té s̄s̄a wà ní nɔ̀gbēnɔ̀ kōn ní négɔ̀gbēnɔ̀ kōn ní nénɔ̀gbēnɔ̀ kùkù wà tànyo.

⁴ Ben Dauda kōn gbē kè aō kúonɔ̀ wii lè aō s̄o d̀dò ai aō gbāaa yāa, ai aōe f̄s̄ wà s̄o d̀dò d̄ro.

⁵ Wà Dauda nɔ̀nɔ̀ kùkù wà tànyo ní plaa Ainɔ̀ama kōn Abigailio.

6 Dauda wétāmma è maamaa, zaake wèe bee wà à pápa gbèo wà demε. Aǎ baade píngi nǎse yàka aǎ négǎgbǎnǎ kǎn n̄ n̄nǎgbǎnǎ yǎ musu. Mǎde Dauda gbāa è Dii a Ludaa,

7 ben à bè sa'ori Abiatanε: N̄ mó kǎn n dansiki utao. Kè à gǎaone,

8 ben Dauda yǎ gbèka Diia, à à là à bè: Mà péε gbāamǎnn̄eri p̄nǎzi mé n̄ leó? À bènε: N̄ péεn̄zi, né n̄ le n̄ n gbǎnǎ mì sí.

9 Ben Dauda dà zén kǎn gǎǎn wàa aagǎǎnǎ. Kè aǎ kà Beso swaazi, gbǎkenǎ gǎǎ gwe.

10 Gǎǎn wàa doonǎ gbāaa yǎa, aǎǎe fǎ wà bikù swaa p̄aro, ben Dauda bikù, à té n̄ gbèzi kǎn gǎǎn wàa plaaanǎ.

11 Aǎ Iyipiti gbǎke è s̄te, ben aǎ gǎao Dauda kiia. Wà pǎblee kpàa à blè, wà í kpàa à mì.

12 Ben aǎ kǎkǎ bε kori kpàa kǎn geepi kàrao m̄n plaa à sò. Ben à mè sù, zaake à kè fǎant̄ε kǎn gwǎav̄io gurǎ aagǎ pǎblesai ímisai.

13 Ben Dauda à là à bè: Dé gbǎn n̄ ũu? N bǎ mǎme? Ben Iyipiti gbǎ p̄i bè: Amaleki zǎn ma ũ. À gurǎ aagǎdeen yè, ma dii pǎ kpàmazi kè m̄εε gyāa kεε yǎnzi.

14 Wa lεε Nεgevi bùsuame, guu kè Kiritinǎ kún kǎn Yudanǎ kǎn Kalεbu boriinǎ, ben wà té s̄ Ziki-lagaa.

15 Ben Dauda à là à bè: Né fǎ n̄ gǎmao gbǎ p̄inǎ kiiaó? À wèala à bè: Tó n̄ s̄ime kǎn Luda tǎo kè né ma dero, tó né ma kpá ma diiaro, mé gǎnyo n̄ kiia.

16 Ben à gǎao. Kè aǎ kà, aǎ n̄ lé, aǎǎ fǎakǎana gu píngia, aǎǎe pǎ blee, aǎǎe í mii, aǎǎe pǎnnaa kεε

pó bíta kè aṣṣ sèè Filisitiniṅò bùsunṅò kṣṅ Yudanṅò bùsuo yānzi.

17 Ben Dauda sù ní tẹ à ní dẹdẹ naana zaa uusie ai gu làa gaa à dṣṣ uusie. Aṣ gbēkee e bṅkii ero, séde gṣṣkparẹ gṣṣṅ wàa plaa kè aṣ di lakumia aṣ bàa lènṅò baasiro.

18 Dauda gbē kè Amalekinṅò ní kùkùṅò mì sù ní píngi kṣṅ a nṅṅṅò ní plaa.

19 Aṣ gbēkee e sāsāro, né féte gbēnsi, négṣṣgbēṅò kṣṅ nénṅgbēṅò ní píngi. Baa pó kè aṣ sèenṅò, Dauda èara à pó pìnṅò sù píngi.

20 À sāanṅò kṣṅ zùnṅò nàkṣa, ben à gbēṅò pókādee pìnṅò kpan'aε kè aṣ bè: Dauda pónṅṅṅò yè.

21 Ben Dauda kà gṣṣṅ wàa doo kè aṣ gbāaa yāa aṣṣe fṣ wà gāaoro aṣ gṣṣ Beso swaazinṅò kiia. Aṣ bṅè wà dààle kṣṅ gbē kè aṣ kúṅṅò. Kè Dauda sṣṣṅzi, à ì kpámma,

22 ben gbē pásì gaabudee kè aṣ tẹ Daudazinṅò bè: Lán aṣṣe gáwaoro nà, wé pó kè wá sìnṅò ke kpámmaro, tó èe ke aṣ baade naṣ kṣṅ a nénṅò baasiro. Aṣ ní sé wà tányo.

23 Ben Dauda bè: Auo! Ma gbēṅò, àton ke le kṣṅ pó kè Dii kpàwaanṅòro, zaake à wa dākpa à gbāamṅṅṅeri kè aṣ lèewaanṅò nàwe wa ṣṣṣ.

24 Dé bé é yā kè á ò kèkii sí sṣṣ? Gbē kè aṣ gṣṣ aṣṣe pónṅò dākpaanṅò asaia égṣṣ dṣṅkṣṣ kṣṅ gbē kè aṣ gaa zìlannṅṅṅe. Wé kpaatetekṅṅṅe sáasaame.

25 Kè Dauda yā pì diε, ben à gṣṣ doka ũ Isarailinṅṅṅe zaa zì beea ai kṣṅ a gbāao.

26 Kè Dauda kà Zikilaga, à pó kè à sù kenṅò kpāsā Yudanṅò bùsu gbēnsi kè aṣ de a gbēnna ũunṅṅṅe à bè: Gbaa kè á è pó kè wá sù Dii ibeεṅṅa guunṅṅṅ gwe.

27 À kpàsáíne Beteli kɔ́n Ramo Nεγεvio kɔ́n Yatio
 28 kɔ́n Aroao kɔ́n Sifimɔo kɔ́n Esetemɔao
 29 kɔ́n Rakalao kɔ́n Yerameli bori wétɛno kɔ́n Keni
 wétɛno
 30 kɔ́n ɔɔmao kɔ́n Borasão kɔ́n Atakao
 31 kɔ́n Eblɔnuo kɔ́n guu kè Dauda lili òn kɔ́n a
 gbɛno píngi.

31

Solu gana kɔ́n a négɔgbɛno

1 Filisitinino zì kà kɔ́n Isarailino, ben Isarailino
 bàa lèíne ai aɔ paridee gàga Giliboa s̀s̀s̀gεεzi.

2 Filisitinino p̀e Solu kɔ́n a négɔgbɛnozì, ben aɔ
 à né p̀ino Yonatà kɔ́n Abinadabuo kɔ́n Malakisua
 d̀d̀d̀e.

3 Zì kè wèe kaa Solu sae pásì kù, ben kàzurino à
 pà, à k̀enna maamaa.

4 Ben à bè a z̀ìkapɔnoɔserine: Ǹ n f̀eɛdaa woto ǹ
 ma z̀s̀ ǹ ma d̀eo. Tó lenlo, gefɔodee k̀eno é ma z̀s̀ aɔ
 k̀k̀k̀ omao. Ben v̀ia à z̀ìkapɔnoɔseri k̀ù, èe weziro,
 ben Solu a f̀eɛdaa s̀è, à a z̀inda ò'oàla.

5 Kè à z̀ìkapɔnoɔseri è à gà, ben à a z̀inda ò'o a
 f̀eɛdaala se à gà.

6 Len Solu kɔ́n a négɔgbɛ g̀ɔɔn aagɔ kɔ́n a
 z̀ìkapɔnoɔserio kɔ́n a gbɛno gàga l̀edo l̀e z̀i d̀ɔnkɔ̀ p̀i
 z̀i ǹ píngi.

7 Kè Isaraili kè aɔo kú guzuren gweeno kɔ́n ǹ gbɛ
 kè aɔo kú Yoda baa k̀aa kpaano è ǹ z̀ìkpeɛno bàa l̀è,
 bensɔ Solu kɔ́n a néno gàga, aɔo bàa l̀è aɔo ǹ wétɛno tò
 gwe, ben Filisitinino mò wà v̀een.

⁸ Kè guu dò, ben Filisitininɔ m̀ aɔɔe pónɔ bɔbɔɔ gbẽ kè aɔ gàganaɔ, ben aɔ Solu kɔn a né mèn aagɔɔ pìnɔ gè è kaena Giliboa s̀s̀s̀gεεzi.

⁹ Ben aɔ Solu mì z̀ aɔ à g̀kεbɔnɔ b̀ea, ben aɔ gbẽnɔ z̀ aɔ à baaru kpàkpa Filisitininɔ bùsu gu p̀ngia kɔn n̄ t̀akpεnɔ.

¹⁰ Wà à g̀kεbɔnɔ kàe t̀a kè wè sísi Asatore kpén, ben wà à gè lògo Betesã b̄ia.

¹¹ Kè Yabesi Giliadadeenɔ yā kè Filisitininɔ kè Solunε p̀ mà,

¹² ben aɔ g̀sagbãaanɔ f̀e n̄ p̀ngi aɔ tá gwãavĩ ò z̀i beea, aɔ Solu kɔn a n̄nɔ g̀nɔ bàkẽ Betesã b̄ia, ben aɔ t̀o Yabesi aɔ t̀e s̀m̄ma gwe.

¹³ Aɔ n̄ wánɔ s̀e aɔ v̄i s̄ama lí gbáru Yabesi gwe, ben aɔ lé ỳ gurɔ swεεplaa.

Luda yá takada kǝn Bokobaru yǎo
The New Testament and portions of the Old Testament
in the Bokobaru language of Nigeria

copyright © 2005 SIM International

Language: Bokobaru

Translation by: SIM

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-09-22

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 31 Aug 2023

c31548a1-5316-53c2-be42-674e0e4c5ae5